

VII. évfolyam 8. szám
2006. szeptember 19.

Semmelweis Egyetem

A Semmelweis Egyetem
hallgatóinak és
közalkalmazottainak lapja

Új tanév kezdődött

→ Sólyom László köztársasági elnök az I-es számú
Gyermekgyógyászati Klinikára látogatott

→ FOK Oktatási Épület alapkőletétel

SEMMELWEIS

Tartalomból

Tanévköszöntő

Tulassay Tivadar rektor úr a Művészetek Palotájában szeptember 3-án tanévnyitón köszöntötte egyetemünk új polgárait. Ünnepi beszédéből idézünk.

3. oldal

Alapkőletétel – Fogorvostudományi Kar Oktatási épület

Még egy ekkora intézmény életében, mint a kisvárosnyi Semmelweis Egyetem, is ritkán történik olyan jelentős esemény, mint egy óriási új épület alapkőének elhelyezése. Az ünnepség idején, június 16-án már nem csak a képzeletre kellett hagyatkoznunk, hanem már jól kivehető vonásaiban állt a leendő fogorvostudományi fellegvár. A földszinti tér legeslegközepén lévő burkoló alá helyezték el azokat a relikviákat, amiket ilyenkor szokás. A később rákerülő díszburkolatkövön feltűntetik majd, hogy alatta található az épület alapkőe.

4. oldal

Államfői látogatás

Egyetemünk I. számú Gyermekgyógyászati Klinikájára látogatott augusztus 23-án **Sólyom László**. A több-helyszínes szakmai utat a Gyermekmentő Szolgálat szervezte, így annak elnöke, **Edvi Péter** kísérte az államelnököt.

5. oldal

Semmelweis napi ünnepségsorozat

Hagyományosan a tanév záróakordja megemlékezés névadónk születésnapjáról. Idén ünnepségsorozatot szervezett a Marketing és Kommunikációs Igazgatóság a 188 éve született Semmelweis Ignác tiszteletére. Összeállításunkban az ünnepi eseményekről olvashatnak beszámolót, és közöljük a rendezvény utolsó napján kitüntetettek névsorát is.

6-10. oldal

Értékmegőrzés és összefogás

Pontosan fél éve osztja meg figyelmét és idejét **Karádi István** professzor a III. sz. Belgyógyászati Klinika és az ÁOK Dékáni Hivatalának irányítása között. Mint beszélgetésünkkor megjegyezte: ő mindig az egyetem pályáján és mezében „játszott”, s cselekedeteinek mozgatórugója úgy munkálkodni, hogy a jövőt egy pillanatra se vesztse szem elől.

11-12. oldal

NKTH pályázati eredmények

A Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal (NKTH) nemrégiben kihirdette jelentősebb pályázatainak eredményeit. Az eltérő célú programokon vállalkozások, kutatóintézetek, illetve ezek konzorciumai nyerhettek el támogatást.

12. oldal

Hírek, események – röviden

13-14. oldal

Rend és biztonság a KKT-ben

Korszerű, ellenőrzött beléptető rendszert adtak át augusztus 7-én a Külső Klinikai Tömbben. Azóta folyamatosan bővítik a parkolóhelyek számát. A tervek szerint jövő tavaszra megvalósul az egységes biztonsági szolgálat a telepen. **Iványi Vilmos** főigazgatót és **Major László** főosztályvezetőt kérdeztük.

15. oldal

A Semmelweis Egyetem újság megjelenésének ütemezése

Lapszám	Lapzárta	Várható megjelenés
10.	szeptember 28.	október 18.
11.	október 10.	október 27.
12.	október 24.	november 13.
13.	november 14.	december 1.
14.	november 28.	december 15.

E lapszámunk címlapját **Romvári János** készítette.

www.ujzag.sote.hu

Semmelweis Egyetem

Az Orvosegyetem és a TF-Fórum újságok jogutódja

A Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi-, Egészségügyi Főiskolai-, Fogorvostudományi-, Gyógyszerésztudományi-, Testnevelési és Sporttudományi Kara hallgatóinak és közalkalmazottainak lapja

Megjelenik kéthetente – ISSN 1586-6904

A szerkesztőbizottság elnöke és felelős kiadó: **Dr. Donáth Tibor** professzor (Anatómiai-, Szövet- és Fejlődéstan Intézet, 1094 Bp., Tűzoltó u. 58.) e-mail: donath@ana.sote.hu, telefon: 215-6920/3645

Felelős szerkesztő: **Tolnai Kata** – telefon: 06-20-825-9747, e-mail: ujzag@bkt.sote.hu
Szerkesztőség: 1085 Bp., Röck Szilárd u. 13., telefon/fax: 267-61-66 (üzenetregisztrációval)

A szerkesztőbizottság tagjai: **Dr. Voszka István** (ÁOK) T.: 4122, **Plichta Anikó** (EFK) T.: 486-5910, **Dr. Donáth Tibor** (FOK) T.: 3645, **Bubenjak Máté** (GYOK) T.: 3073, **Végh László** (TF) T.: 487-9215, **Kún Éva** T.: 06-30-269-6302, **Márton Emőke** (DI) T.: 5286, **Dr. Szabóné Balogh Clarissa** (KK) T.: 5263, **Kaszap Balázs** T.: 3922, **Dr. Jákó Kinga** (SMIF) T.: 5247, **Kormos Andrea** (GFI) T.: 5247

Tördelés és web: **Szeberényi Ferenc** – Nyomdai munka: **Bodon Attila**
Full text internetes változat: <http://www.ujzag.sote.hu>, felelős: **Dr. Altdorfer Károly**

Öszölő

Még nem sárgulnak, csak rozsdásodnak észrevétlenül a falevelek. A Napnak is van ereje, ha sütni vágy – bíztatom magam, miközben közelítke a Művészetek Palotája felé. Ahogy fellegvára a művészeteknek ez a monumentális, vadonatúj, magát a vén Dunában nézegető épület, úgy a gyógyításnak idehaza legrangosabb épület- és szellemi együttese az őszöreg, 237 évet magával hordozó egyetemünk. Olyan magától értetődő egyszerűséggel találkozott új és régi szeptember 3-án délelőtt ott a Duna parton, mint ahogyan gyakorta el sem akar válni egymástól múlt és jelen. Hagyomány és megújulás. Egyik sincs a másik nélkül: múlton növekedett tapasztalat teremti az újat, s ha az újonszületett felejt a régit, gyökerét veszített virágként zuhan perclétű tündöklésbe.

Ahova tartok éppen, ott a művészet otthona ad helyet a gyógyításnak, a gyógyítóknak. Képletesen is szép és beszédese befogadó gesztus: hiszen a kultúrának legalább annyira része a gyógyítás, mint amennyire gyógyításnak a művészet. Nem művészetkedvelő és művelő gyógyítókra gondolok, akikről pedig lesz alkalmuk olvasni ebben a lapszámban, hanem az alkotásnak és befogadásnak arról a minőségéről beszélek, amelyik teljessé teszi az ember életét. Lehet-e boldog és maradéktalan egészséggel örvendő ember, aki nem lát csodát például a négyszáz éves Rembrandt festményeiben, vagy nem hallja ki az anyag nélküli világ csillogó hangját egy Mozart szonátából?

Közben az épületben elcsendesedik a zsongás, a tekintet előre szegeződik, elkezdődik valami új. Az új tanév, egy új életszakasz követi azt, ami eddig volt. Ott a nagy teremben együtt voltunk részesei annak, ami minket összeköt. Megérezte az együvé tartozást: valamiféle több lap által határolt geometriai idom oldalait alkottuk egy időre. A hallgató tanul, az oktató tanít, az orvos gyógyít, a kutató kutat, a dolgozó kiszolgál, és a beteg gyógyul, ha gyógyul... Milyen egyszerűnek látszik.

„Szélfúttá levél a világ”- zárta beszédét Zelk Zoltán költői gondolatával rektor úr az új tanév ünnepén. „De hol az ág?”- tette fel a költői kérdést.

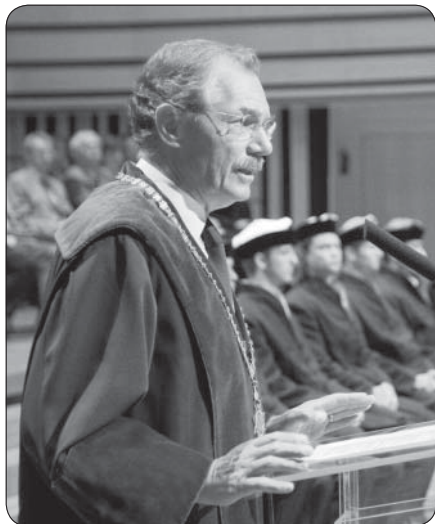
Nos, én tudok egyet! Úgy hívják, Semmelweis Egyetem.

Tolnai Kata

Tanévköszöntő

Tulassay Tivadar rektor évnyitóbeszéde

■ Tulassay Tivadar

Tisztelt Hölgyeim és Uraim,
Kedves Elsőévesek!

Köszönöm, hogy elfogadták hazánk legtekintélyesebb, és a világ kultúrtörténetébe legjobban beágyazódott egyetemének meghívását!

Kedves Elsősök! Ez az Önök napja! Azt mondhatnánk: megcsinálták! Most életük egy határállomásához jutottak. Visszanézve eszükbe kell hogy jusson tanáraik erőfeszítése, a fáradtságos órák, amelyeket nem szórakozással, hanem tanulással töltöttek, és – erről se feledkezzünk el(!) – a boldog és meghitt családi légkör, amely lehetővé tette az önök felkészülését. Eredményeiket maguknak, családjuknak, tanáraiknak köszönhetik. Önök az elit csapat. Jól sáfárgodtak a tehetségükkel, hiszen Önöknek sikerült az, ami több ezer és ezer jelentkezőnek nem. De csak most kezdődik az igazi munka. Az a munka, amely sikert csak az eltökélt, keményen dolgozó embereknek kínál. Napjainkban ugyanis nem jók a feltételek az alkotó munkára. Miért?

Kedves Barátaim!

Tudják-e Önök, hogy a 14-15 éves korosztály egynegyede fogyasztott már kábítószer, s hogy ez az arány Budapesten 33 százalék? Ugyanezen korosztály egyharmada dohányzik, és a fiatalok 80 százaléka tizenöt éves koráig már részeg is volt, és exponenciálisan nő a naponta alkoholt fogyasztók száma? A fiatalok 60 százaléka tizenöt éves kora előtt szexuálisan aktív életet él, s minden harmadik együttlét tudatmódosító szer hatása alatt történik, miközben ennél a korosztálynál a legalacsonyabb a fogamzásgátlók használata. Önök napi 4 órát ülnek a TV előtt, s akkor a számítógépekről még nem is beszéltünk, és csak minden ötödik fiatal sportol rendszeresen. Generációjuk egynegyede túlsúlyos. Küzdeniük kell, mert így tönkreteszik az egészségüket: fenyegetnek a szív- és érrendszeri, a

keringési betegségek, a magas vérnyomás és az infarktus. Mindezek alapján Önök harmadafele nem jól sáfárgodik tehetségével.

Kik a felelősök mindezt? Sokan, anélkül hogy észrevennék, manipuláció áldozatává váltak: számukra csak az fontos, amit pénzért megvehetnek, amit reklámokban látnak, miközben a valódi értékek elsikkadnak. „*Carpe diem*.” Tudom, nincsenek könnyű helyzetben. A kortárskapcsolatok és közösségek száma csökken, a család összetartó ereje is szétbomlott. Minden második gyerek elvált családban nő fel. Ezer megkötött házasság közül 537 bomlik fel! Budapesten minden harmadik gyermek házasságon kívül születik. Akik hivatástudatból jöttek egyetemünkre, azoknak kell példát mutatniuk! Ne legyenek szellemi janicsárok! Ha ugyanis ezek a tendenciák így folytatódna, lassan nem lesz kire figyelni! Az Európai Unióban 1975-ben a hatvanöt évnél idősebbek aránya 11 százalék volt, 2025-ben ez 21 százalék lesz, tehát majdnem megduplázódik. Ugyanakkor a tizenöt évesek aránya 1975-ben 24 százalék volt, míg 2025-ben várhatóan csak 14 százalék lesz. Magyarországon húsz éve többen halnak meg, mint ahányan születnek. S itt kell arra is emlékeztetnem önöket, hogy a népesség egészségi állapotaért az egészségügy csak 10 százalékban tehető felelőssé. Mikor Önök praktizáló orvosok lesznek, mindössze 10 százalékban lesznek felelősök azért, hogy hazánk és Európa elöregszik. Éljen az ezüst-kor! De figyeljünk a fiatalokra is! Annál is inkább, mert a várható élettartam – főként a férfiak körében –, jóval alacsonyabb, mint az Unió más országaiban.

Ezen a ponton kell megemlítenem cigány honfitársainkat is. Őket ugyanis – paradox módon – jobban sújtják a civilizációs betegségek. Náluk magasabb a csecsemőhalálozás, az abortuszok száma, sőt a fertőzőbetegségek kockázata is. Alacsony születési súllyal és rövidebb várható élettartammal rendelkeznek: átlagosan 14 évvel kevesebbet élnek cigány honfitársaink.

Hadd ragadjak ki néhány példát egy angol tanulmányból, amely azt elemzi, hogy milyen belső okai voltak a Római Birodalom bukásának. A részletes kutatásból én most csak néhány szembeötlő jelenséget emelek ki: kiterjedt születésszabályozás, csökkenő születésszám, belső háborúk, viszályok, homoszexualitás, orgiák – a fertőző nemi betegségek melegágya, túlzott bürokrácia, alkalmatlan államapparátus, amely nem kezelte a kríziseket, munkanélküliség, manipulált tömeg (panem et circenses), az elit luxusfogyasztása,

a felhalmozott élvezet, a túlzottan liberális uralkodók, a barbárok és más népek lekezelése. Gondolkozzanak el ezeken is!

Az Önök kezében van a megoldás! Önök lesznek a felelős, önállóan gondolkodó magyar értelmiség. Kérem Önöket, ne tekintsenek úgy az egyetemre, mint egy tudást átadó, eladói intézményre! Ne a bürokrácia rendszerét lássák! Az az igazi felsőoktatás, ahová nem a diploma megszerzése miatt iratkoznak be a diákok, hanem azért, hogy tudásra tegyenek szert. Mi oktatók, megpróbálunk ebben segíteni Önöknek, bár mi sem vagyunk könnyű helyzetben. Nyomasztanak az állandó változások, ahol piaci viszonyok uralkodnak, ahol a diák sem tudhatja, mit kell „vásárolnia”. Ezért többségük nem készséget, hanem diplomát akar „vásárolni”. Ezért az ifjak jelentős része olyan intézménybe megy, ahol ezt könnyen megkaphatja. Az elmúlt évek reformhevéjében nem született még olyan konkrét javaslat, hogy mit tegyünk az oktatás színvonalának emeléséért. Nálunk, itt a Semmelweis Egyetemen sokat kell fizetni a diplomáért: nagyon sok erőfeszítéssel jár a tudás megszerzése, ami csak türelmes, kitartó munkával lehetséges. Az egyetemen ki kell alakítani a türelmes, kitartó erőfeszítés képességét, amely nélkül valóban elsajátított tudáshoz nem juthat a hallgató. Erre a szüntelen munkára épül a tanár-diák, professzor-tanítvány viszony: mesterek és tanítványok világa. De nem mindenkinél lesz Tanítvány. Csak aki megdolgozik érte.

Fotó: D. Kiss Balázs

Zelk Zoltán írta: „szélfúttá levél a világ. De hol az ág, de mi az ág?” Keressék hát a fogódzót, az értékeket! Mi segítünk ebben. Azt valljuk, amit egy magyar kultuszminiszter mondott 1911-ben: „...minden egyetemnek a tanítási és kutatási célzatain kívül rendszerint nagyobb körzetre kiterjedő művelődési hatása, igen gyakran nemzetpolitikai missziója is van.”

A század bezárkózott, becsukta kapuit, az emberek egyedül vannak és félnek. Az egyetem azonban nyitva áll.

Lépjének be a nyitott kapun! Isten hozta Önöket a Semmelweis Egyetemen!

A szabadon elmondott beszéd szeptember 3-án az egyetem tanévnyitó ünnepségén hangzott el a Művészetek Palotájában. Megtekinthető a honlapon videón is.

Alapkőletétel

Fogorvostudományi Kar Oktatási épület

Még egy ekkora intézmény életében, mint a kisvárosnyi Semmelweis Egyetem, is ritkán történik olyan jelentős esemény, mint egy óriási új épület alapkövének elhelyezése. Az ünnepség idején, június 16-án már nem csak a képzeletre kellett hagyatkoznunk, hanem már jól kivehető vonásaiban állt a leendő fogorvostudományi kar fellegvár. A földszinti tér legeslegközepén lévő burkoló alá helyezték el azokat a relikviákat, amiket ilyenkor szokás. A később rákerülő díszburkolatköven feltüntetik majd, hogy az alatt található az épület alapköve.

Népes vendégcsereg vett részt az ünnepségen: dr. **Tulassay Tivadar**, egyetemünk rektora mint házigazda, **Magyar Bálint** miniszter, **Závecz Ferenc** fejlesztési és gazdálkodási szakállamtitkár, dr. **Mang Béla** felsőoktatási helyettes államtitkár, dr. **Huszár András**, az Egészségügyi Minisztérium Egészségpolitikai Főosztályának vezetője, **Csécsei Béla**, Józsefváros polgármestere, dr. **Gera István**, a Fogorvostudományi Kar dékánja, dr. **Zelles Tivadar**, az Orálbiológiai Tanszék professzora, dr. **Stubnya Gusztáv** stratégiai, működésfejlesztési és igazgatásszervezési főigazgató, **Kaszás István** építész-mérnök, **Kiss Albert** építész-mérnök, **Párkányi**

Raab Péter szobrászművész, **Mentes Zsolt**, a HÉROSZ Építőipari Zrt. vezérigazgatója. Megjelentek még a Semmelweis Egyetem Gazdasági Tanácsának tagjai: **Bogsch Erik**, a Richter Gedeon Rt. vezérigazgatója, **Csák János**, a Helikon Könyvkiadó tulajdonosa, dr. **Frenyó V. László**, a Szent István Egyetem tanszékvezető egyetemi tanára és **Szita László**, a Könyvvizsgáló Kamara elnöke. Az ünnepségre a meghívott vendégek mellett sok érdeklődő, majdani épülethasználó is eljött.

A hengerbe a következő relikviákat helyezték el: Zelles professzor, a kar előző dékánja Alapító Okirat és Letéti Bizonylat címmel készített összefoglaló írását, a kar 50 éves múltját bemutató, Gera dékán úr által összeállított dokumentumot, az Oktatási Centrum látványtervét, valamint a Semmelweis Egyetem Újság 2006. március 6-i számát – melyben a tervezett ünnepségről olvasható híradás – és az ünnepség előtti napokban megjelent június 12-i számát.

Az ünnepségen elhangzott köszöntők és beszédek mindegyike a várakozás és az öröm hangján szólt e hatalmas beruházásról. Az alapításának 50. évfordulóját nemrég ünneplő kar 2007. elején foglalja el régen óhajtott új otthonát.

tol-

Kurzus hatodszorra

A dr. **Rozgonyi Ferenc** professzor által vezetett 8/3 „Mikroorganizmusok és termékeik hatásának vizsgálata molekuláris, celluláris és organizmus szinten” elnevezésű PhD program keretében, idén már hatodszorra tartották meg – július 3-7. között – a „Bioinformatics and the Study of Antibiotic Resistance and Epidemiology” című kurzust. A képzésen közreműködött: dr. honoris causa **Sebastian Amyes** és Rozgonyi professzor, továbbá dr. **Dobay Orsolya** posztdoktori ösztöndíjas és **Ghidán Ágoston** tudományos munkatárs. Az ötnapos kurzust – melyen 13 magyar, 2 spanyol és 1 orosz hallgató vett részt s vizsgázott sikeresen – az Orvosi Mikrobiológiai Intézet és az Informatikai Központ közösen rendezte.

Ápolási gyakorlat

Júliusban 22 elsőéves orvostanhallgató folytatott ápolási gyakorlatot a KÚT-ban. 1999 óta minden évben, így az idén is a résztvevők kézhez kapták az „Orvostanhallgatók ápolástan gyakorlata a Kútvölgyi Klinikai Tömbben” című segédanyagot, melyet **Vártok Józsefné** ápolási igazgató és munkatársai készítettek.

Földvári emlékülés

A névadó születésnapját ünnepelte augusztus 25-én a „Dr. Földvári Ferenc Alapítvány”. A Bőr-, Nemikórtani és Bőronkológiai Klinikán tartott jeles eseményen részt vett az 1981-1993-ig aktívan működő szervezetet 13 évi szünet után újraindító dr. **Kárpáti Sarolta** tanszékvezető professzor, továbbá a korábbi alapítványi díjazottak, meghívott vendég volt dr. **Baló Mátyás**, a Magyar Honvédség Központi Kórházának bőrgyógyász professzora. Prof. dr. **Temesvári Erzsébet** alapítványi képviselő ismertette az alapítvány elmúlt évi munkáját, jelenlegi gazdasági helyzetét, valamint a díj megítélésének és újbóli kiadásának szempontjait. Az alapítvány célja a Bőrklinikán dolgozó, az alapítványi követelményeknek megfelelő fiatal bőrgyógyászok díjazása, melyet a kuratórium döntése alapján évente, a névadó születésnapján adnak át. Az ünnepségen megemlékeztek a klinikát 1946-1967 között vezető Földvári professzor nemzetközileg elismert tudományos munkásságáról, példamutató vezetői erényeiről, valamint az alapító **Neumann Magda** érdemeiről. A megemlékezés kapcsán a jelenlévők megkoszorúzták a névadó festményét.

Rochesteri nyár

Augusztus 5-én érkezett haza az EFK 43 fős csoportja az Amerikai Egyesült Államokból. Mint ismeretes, idén harmadszor jutott el a diák- és oktatócsereg Rochesterbe, ahol a Nazareth College vendégeiként négyhetes intenzív angol képzésben vett részt. A programot szakmai- és rengeteg szabadidős elfoglaltság színesítette. Az EFK-s csoporthoz ezúttal is csatlakoztak a testvérfoiskolák hallgatói, illetve az egyetem más karának diákjai. A rochesteri nyár remekül sikerült, és a karon bíznak abban, hogy jövőre még nagyobb egyetemi kontingens jut el a óceán túlsó partjára.

Fotók: D. Kiss Balázs

■ Az alapkövet Tulassay Tivadar rektor helyezte el

Következő lapszámunkban olvashatják

Magyar Kutatási Díj – Nyertes: dr. Zekó Romána

A 15 éve hazánkban tevékenykedő Sanofi-Aventis 2002-ben díjat alapított a hazai fiatal kutatók jelentős kémiai, biológiai és biokémiai tudományos eredményeinek elismerésére. Az azóta már rangot szerzett kitüntetést az idén is jeles akadémikusok ítelték oda. Az idei év díjazottja, öt pályázó közül, egyetemünk munkatársa dr. **Zekó Romána** docens, az Egyetemi Gyógyszertár Gyógyszerügyi Szervezési Intézet igazgatója lett. Pályamunkájának témája: az amorf polimer segédanyagok fizikai öregedésének hatása a gyógyszerforma stabilitására. Vele olvashatnak interjút.

Államfői látogatás

Egyetemünk I. számú Gyermekgyógyászati Klinikájára látogatott augusztus 23-án **Sólyom László**. A többhelyszínes szakmai utat a Gyermekmentő Szolgálat szervezte, így annak elnöke, **Edvi Péter** kísérte az államelnököt.

A vendéget a klinika patinás könyvtárában fogadó **Tulassay Tivadar** igazgató adott elsőként általános tájékoztatást az ott folyó gyermekgyógyászati tevékenységről. Őt követően hat osztályvezető részletebben is beszámolt az adott részleg munkájáról. A klinika munkatársai ma is büszkék arra, hogy intézményük elődje az az Európában negyediként létesült gyermekkorház, amelynek első igazgatója **Schoepf-Merei Ágoston** volt. Jelenleg évente kilencezer fekvőbeteg és mintegy ötven-hatvan ezer járóbeteg látanak el, a traumatológia és a kardiológia kivételével, az összes orvosi szakterületen.

Helyzetelemzés

Tulassay professzor a szót **Machay Tamás** igazgatóhelyettesnek adta át, aki meglepő összefüggést világított meg egy ország csecsemőgyógyászata és a gazdaság valamint az emberek intellektuális színvonala között. A lakosság egészségi állapotának mindössze tíz százaléka érel el az orvoslás, a többit ugyanis szocio-kulturális tényezők határozzák meg. Miként kifejtette, a magyar csecsemőhalandósági statisztika ugyan kevéssel rosszabb az európai átlagnál, de a hazai szüléset és neonatológia színvonala kiváló.

Verebely Tibor az európai akkreditációval rendelkező gyermeksebészetről szólva megjegyezte: továbbképzésben szintén kiváló a minőségük, jelentős számú, újszülöttkorban szükséges műtét mellett, többek között mellkasi és a húgyvarrendszer érintő rendelkezéssel operálnak. **Szabó Attila** elmondotta, hogy évente több mint kétezer vesebeteg gyermek ellátásán kívül jelentős kutatómunkát is végeznek.

Szőnyi László a máj-transzplantációs program klinikai helyzetéről beszélt. Elmondta: már 50 fölött van az átültetett májjal élő gyermekek száma Magyarországon. Éppen az államfői látogatást megelőző éjjel hajtották végre a klinikán az idei nyolcadik és egyben, sajnos, ez évben utolsó transzplantációt. Ezzel ugyanis ki is merítették a 2006-ra járó kontingenst, amit szeretnének legalább évi huszonkettőre emelni. Tervezik, hogy az

■ Edvi Péter, Sólyom László és Tulassay Tivadar

egész szerv átültetése helyett összejt-bevitellel állítsák vissza a máj működését. A vese-átültetés anyagszere megbetegedések szűrésében is előrelépésről számolt be: az eddigi négy helyett több mint húsz kórképre terjesztik ki a korai szűrést. Laboratóriumukat a szegedivel együtt országos laboratóriummá nevezték ki, ám a cím mellé egyelőre még nem kapták meg a szükséges anyagi forrásokat.

Kovács Lajos a tüdő-transzplantációs előkészületekről számolt be. Elmondta, hogy 2004 óta egy bécsi intézettel fennálló együttműködésük keretében magyar gyermekek tüdőátültetését is meg tudják oldani úgy, hogy az előkészítést illetve az utókezelést itt végzik, a műtétet viszont Ausztriában.

Pászthy Bea gyermekpszichiáter a klinikán létesített új egységről számolt be. Töle hallottunk olyan meglepető adatokat, hogy világstatisztikák szerint a húsz-negynégy év közti korosztály munkaképesség-vesztése ötven százalékban pszichiátriai kórkép miatt következik be. Havi negyven fekvőbeteg mellett háromszáz járóbeteg kezelnek szükség szerint egyéni-, család- és csoportterápiás módszerekkel.

A klinika orvosainak hatvan százaléka minősített, s hat nagydoktor gyógyít náluk – mondta Tulassay igazgató úr, és hozzátette: büszke a munkatársaira. Sorolta mindazokat a tevékenységeket, aktivitásokat, amit a szűken vett gyógyító tevékenység mellett a klinika munkatársai nap mint nap végeznek. Említette a három nyelven folyó oktatást, a gyermeksebészeti és a társdiszciplínák területén a koordináló funkciót a szakképzésben. Kitért a háziorvosoknak rendszeresen szervezett népszerű továbbképzésre, a Bókay délutánokra is. Az MTA által is támogatott kutatólaboratóriumunk további öt évre kapott működési támogatást. Évente

két-három doktori értekezés születik a klinikán, munkatársai évente ötven-hatvan közleményt publikálnak, jelentős részüket nemzetközi szaklapokban; orvosaik általában hat-nyolc könyvfejezetet írnak.

Klinikatörténet

Cserháti Endre a klinika múltjáról és jeles vendégeiről tartott rövid, ám érdekfeszítő előadást. Az ódon vendégkönyv bejegyzései szerint **Széchenyi István** és felesége volt a gyermekkorház első magas rangú látogatója az alapítás évében. Őket **Mária Dorottya** főhercegnő, **József nádor** feleségének vendégeskedése követte a frissen megalapított kórházban. De megtaláljuk a könyvben gróf **Batthyány Lajos** özvegyének bejegyzését csakúgy, mint **Erzsébet királyné** beírását, aki 1857-ben, a szabadságharc bukását követően férje, **Ferenc József** első magyarországi látogatása alkalmával kereste fel a gyermekkorházat. 1852-ben készült el a klinika szervezeti és működési szabályzata **Bókai János** senior igazgatása ideje alatt. Ebben benne foglaltatik, hogy az orvos köteles háznál gyógyítani azt a szegény családban élő beteg gyermeket, aki nem szállítható. Százötven éve ebbe a dokumentumba foglalták azt is, hogy a beteg gyermeket nem szabad elválasztani szüleitől – tette hozzá a klinika igazgatója.

Sólyom László szinte elfogódottan hallgatta a neki szóló előadásokat, majd benyomásairól beszélt. Mint mondta, belépve az épületbe már megérinti az embert a hely szelleme. Számára meglepető adatok hangzottak el, s úgy érezte, nagyon sok a beteg gyerek. Azért is vállalta el a Gyermekmentő Szolgálat tevékenysége feletti védnökséget, mert mind a gyermekegységügyet, mind pedig általában a gyermekek ügyét kiemelten fontosnak tartja és lehetőségei szerint próbálja javítani. Tudja, ez a klinika évi száz gyermek ellátását vállalta a Gyermekmentő Szolgálattal való együttműködés keretében.

Az osztályok bejárásakor a köztársasági elnök nagy érdeklődéssel figyelte az éppen folyó munkáról szóló beszámolót. Mikor a kis betegeket figyelte, megindultságot láttam arcán. Jól láthatóan az az érzélem jelent meg tekintetében, amelyet elsősorban azok éreznek, akik szeretnék tudni, hogyan kell segíteni a beteg csöppségeken.

A klinika emlékkönyvébe a következőt jegyezte be:

Mély benyomást gyakorolt rám, hogy az ország legrégebbi gyermekklinikája hűség maradt az alapítók szelleméhez, hogy a legmagasabb szakmai színvonalon igazi emberséggel, és a társadalmi háttér – okok és kálvária – teljes tudatában végzi munkáját. Külön köszönöm, hogy ingyenesen ellátja a Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálat közvetítésével idekerülő gyermekeket.

Budapest, 2006. augusztus 23.

Sólyom László

A klinika orvosaival és betegeivel való találkozás érzékelhetően nem mindennapi módon érintette meg az elnök urat.

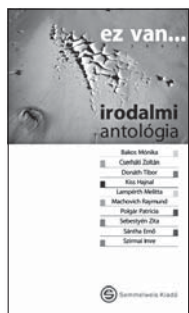
Tolnai Kata

Semmelweis napi ünnepségsorozat

Hagyományosan a tanév záróakkordja megemlékezés névadónk születésnapjáról. Idén ünnepségsorozatot szervezett a Marketing és Kommunikációs Igazgatóság a 188 éve született **Semmelweis Ignác** tiszteletére. Összeállításunkban az ünnepi eseményekről olvashatnak beszámolót.

Irodalmi est és könyvbemutató

Tavaly ősszel jelent meg a Semmelweis Kiadó, valamint a Marketing és Kommunikációs Igazgatóság közös felhívása, amelyben egyetemünk hallgatói, dolgozói számára nyitottak lehetőséget szép-irodalmi munkák beküldésére. A cél a legjobb munkák kötetbe foglalása volt.

A pályázat kiíróit is meglepte a nagy érdeklődés, de leginkább az írások kiemelkedően magas színvonala. A megszületett kötet magáért beszél: esszék, versek, novellák Ez van... címmel. A szerzők: dr. **Bakos Mónika** háziorvos rezidens, dr. **Cserhádi Zoltán**, a Magatartástudományi

Intézet PhD hallgatója, prof. dr. **Donáth Tibor**, az Anatómia Intézet professzor emeritusza, **Kiss Hajnal**, a Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika oktatásügyvivője, dr. **Lampérth Melitta**, a Bajcsy Zsilinszky Kórház Pszichiátriai Osztályának szakorvosa, dr. **Machovich Raymund**, az Orvosi Biokémiai Intézet egyetemi tanára, dr. **Polgár Patricia**, a Pszichiátriai és Pszichoterápiás

■ Cserhádi Zoltán, Donáth Tibor, Szirmai Imre és Kún Éva

Klinika központi gyakornoka, dr. **Sántha Ernő**, a székesfehérvári kórház nyugdíjas traumatológus osztályvezető főorvosa, **Sebestyén Zita** frissen végzett gyógyszerész hallgató, valamint dr. **Szirmai Imre**, a Neurológiai Klinika tanszék-vezető egyetemi tanára.

Az irodalmi antológia létrejöttéért tehát köszönet a felsorolt szerzőknek, de nemkülönben a kötet megalkotóinak, név szerint: **Kún Évának** és **Tancos Lászlónak** az ötletért, a pályázat gondozásáért, **Lantos Júliának** a kötet szerkesztéséért és tördeléséért, a Semmelweis Kiadónak a megjelentetésért, a Marketing és Kommunikációs Igazgatóság munkatársainak a június 27-i rendhagyó könyvbemutatóért, az Egészségügyi Főiskolai Kar vezetőinek pedig a bemutató helyszínének rendelkezésre bocsátásáért. A kötethez kedvcsinálónak álljon itt egy részlet Szirmai Imre írásából!

Szerelmes Gonoszok

A tudományos szakirodalom sajnos mély válságban van és ez csak mélyülni fog. ...ugyanis két alapvető, az irodalomban nélkülözhetetlen dolgot nem lehet vele tenni: a tárgyat eltúlozni, hogy a figyelem felkeljen iránta, és érzelmeket közölni.

A tudományos szakirodalom odáig jutott, hogy többé nem a hasonyszőrűek keresésének

Nagyjaink bronzban

Június 28-án avatták fel az egyetemi főépület falán elhelyezett neves orvosokat, tudósokat ábrázoló domborműveket, melyek a Képzőművészeti Egyetem hallgatóinak alkotásai. A két egyetem közös pályázati felhívásáról, és az eredményekről már olvashattak a Semmelweis Egyetem újság korábbi lapszámaiban.

Az avató ünnepségen **Tulassay Tivadar** és **Kőnig Frigyes**, a két egyetem rektora köszöntötte a részben még **Sótonyi Péter** rektor által elindított két intézmény közti együttműködést, amely kiváló eredményt hozott, egyben reményt adva a folytatásra. Az alkotásokról készült felvételeket később közöljük lapunkban.

A pályázat díjnyertesei:

Csányi Katalin: Szentágothai János portré, **Pap Éva:** Szent-Györgyi Albert portré, **Pelcz Balázs:** Tarján Imre portré, **Szabó Áron:** Haynal Imre portré, **Szanyi Borbála:** Verebély Tibor portré.

Az alábbiakban **Kőnig Frigyes** beszédéből közlünk részleteket.

(...) A tradicionális típusú egyetemek, olyan, mint a Semmelweis, valójában inkább

■ Az irodalmi est közönsége

eszköze, hanem néhány ember „szakértelmének” lecsupaszított és a fantáziától megfosztott silány eredménye. A közlések elvesztették az eredeti céljukat, hogy rokonságos agyak összegyűjtésében adjanak segítséget. És így lettek a meghunyászkodás szegényes memóriái. Senki nem veszi a bátorságot, amikor gonosz és buta véleményt kap a saját munkájáról, hogy megírja a reviewernek, hogy „hülyének tetszik lenni, de azért beszéljük meg”. Ez egyenlő volna a tudományos közlemény darabokra szakításával. Tehát: semmi emotio!

Én azért írok néha szépirodalmat, mert az más! Keresem azokat, akiknek érzelmeik vannak, és bátorságuk a túlzásra, hogy ezzel fontos dolgokra mutassanak. (Beszámoló: to!-)

egyetemes tudásközpont, szellemi műhely, ahol a szakterületekhez tartozó ismeretek egymással kölcsönhatásban vannak, és a kutatás itt folyik. Ez túlmutat a közvetlen hatékonyságon, ez hosszú távon megtérülő befektetés. Sajátos belső kultúrájával inspirálja a tehetségek kibontakozását. (...)

A hagyomány ápolása nem a jelen tagadását vagy a jövőtől való félelmet jelenti, nem is nosztalgikus érzelmek megnyilvánulását.

A Magyar Képzőművészeti Egyetem számára öröm, hogy a Semmelweis Egyetem jelentős művészettörténeti értékekkel bír, orvosoknak emléket adó galériáját egyetemünk hallgatóinak munkáival kívánja gazdagítani. A megasztító felkérés, illetve az, hogy a tervi megvalósult, a két egyetem kapcsolatának bizonyítéka.

Sok orvost ismerünk a történelemből, akik számára a művészet nem csak inspirációt adott, hanem művelte is.

– **Zsámboki János** (1531–1584), aki térképeket rajzolt, antikérmeket gyűjtött, híres orvosok portréalbumát adta ki.

– **Pólya József** (1802–1873) Pest tiszteletbeli főorvosa, aki közleményeit saját maga illusztrálta, orvosok arcképeit is elkészítette.

– **Toldy Ferenc** (1893–1875) orvosi tevékenységét elhagyva az irodalomtörténet terén is maradandót alkotott.

– **Hyrtl József** (1811–1894) speciális preparátumai által vált világhírűvé.

– **Arányi Lajos** (1812–1884) egyetemi előadásaihoz maga rajzolta az ábrákat, régészeti

Folytatás a 7. oldal alján

Semmelweis Ignác szobrának koszorúzása

Június 29-én délelőtt a Belső Klinikai Telep udvarán került sor az egyetem névadója szobrának megkoszorúzására. Az alább olvasható ünnepi beszédet dr. **Paulin Ferenc** professzor mondta.

Tisztelt Rektor úr, Dékán úr, Nobilitások, Hölgyeim és Uraim!

Semmelweis Ignácra, a világszerte ismert és elismert orvosra emlékezünk, és emléke előtt hagyományaink szerint tisztelgünk. Számomra – az egyetem szülész professzora számára – kitüntető megtiszteltetés, hogy ezen emlékezők sorában immár harmadik alkalommal van módom Önökkel – a Semmelweis Egyetem mai kiváló munkatársaival és hallgatóival – gondolataimat megosztanom.

Semmelweis életrajzát, munkásságát, hősies küzdelmét az életért, esetében különösen az életet adó életekért, ma már mindenki kiválóan ismeri. Ez az élet, és ez a küzdelem azonban másfél száz évvel ez előtt zajlott. Mit taníthat mégis nekünk ma 2006-ban, a XXI. század elején, a technika, az informatika, a genomika világában nagy elődünk, egyetemünk névadója?

Taníttja, hogy minden orvosi kutatásnak és ténykedésnek az elsődleges célja az emberi egészség védelme és a betegség minél eredményesebb gyógyítása. Az első tényezőt ma prevencióként fogalmazzuk meg, és nincs olyan szakember vagy fórum, aki vagy amely ne hangsúlyozná jelentőségét. A szavakban, beszédekben vagy nyilatkozatokban elhangzó állásfoglalások mellett és mögött azonban szomorúan kell tapasztalnunk a döntéshozók ez irányú érdektelenségét. Meg kell tehát tanuljunk, hogy ma is magunkra hagyatva, a saját orvosi hivatásunk, eskünk szellemében, a „közjó” nem elismert és nem díjazott szolgálóként tegyünk tehetségünk szerint a legtöbbet a fenti célok megvalósításáért. És ezt a szellemet kell, kötelező továbbadni tanítványainknak is.

Tanulhatjuk továbbá a megfigyelések, ezen belül is a klinikai megfigyelések fontosságát. Sajnálattal kell megállapítanom, hogy napjaink klinikus professzora még a szakmán belül is ennek leértékelődését tapasztalja. Azt látja, hogy a technika, az újabb és újabb metodikák helyenként öncélú, vagy igazán nem célirányos felhasználása gyakran megelőzi a kórképek gyakorlati diagnosztikájára és kezelésére, gyógyítására való törekvést. Fokozott erőfeszítéseket kell tehát tennünk, hogy az egyetemünkön képzett és a klinikum felé orientálódó hallgatóink felismerjék, megtanulják a betegekkel való kontaktus, az alapos megfigyelés jelentőségét.

Sok egyéb vonatkozásban fedezhetünk fel még napjainkban is korszerűnek tartott elemeket **Semmelweis Ignác** munkásságában. Gondosan megtervezett és részleteiben rögzített

zített klinikai kórtörténetei megfelelnek egy adatbanknak, melynek analízise és a kapott eredmények szintézise tette lehetővé a valóban forradalmi felfedezés létrejöttét. A cél tudatos adatgyűjtés kiegészítve a biológiai minták szisztematikus gyűjtésével (biobankok létesítése) ma is alapját képezi az orvos-biológiai új ismeretek és eredmények megszületésének.

Mit tanulhatunk még másfél száz évvel ez előtti nagy mesterünktől? Tanulhatunk kitaratást és a ránk bízott emberek, betegek érdekének mindenek elé helyezését. Hivatásunk ma sem egyszerű szolgáltatás, a betegeket nem lehet csak „klienseknek” tekinteni, mint azt napjainkban többen szeretnék velünk elfogadtatni. Furcsa szolgáltatás az, melynél a szolgáltatást nyújtók igyekezete arra irányul, és kötelességük is arra törekedni, hogy a szolgáltatást minél kevesebben vegyék igénybe.

A szolgáltatás helyett a szolgálat az a fogalom, amely tevékenységünket meg kell határozza, és amelyre a kezeink alatt felnövekvő nemzedéket tanítanunk kell.

Ma is előttem van a Semmelweis Ignácra készült magyar film egyik gyönyörű jelenete, amikor egy kordén felhalmozott szennyes ágyneműt maga tol el a fővárosi előljáróságára, hogy a szükséges mosatási pénzt kiharcolja. Lehet, hogy világunk e tekintetben nem is változott olyan sokat? Lehet, hogy a tudomány óriási fejlődését az emberi kapcsolatok és a társadalom emberközpontúbbá válása nem követte? Lehet, hogy a mai előljáróságok az akkoriakhoz hasonlóan elvárják

Folytatás a 8. oldalon

Folytatás a 6. oldalról

műemléki-művészettörténeti tevékenysége alapvető fontosságú.

– **Bókai János** (1822–1884) jelentős irodalmi tevékenységet folytatott.

– **Pultzman Róbert** (1842–1889) baktériumokról készült mikroszkópos ábráit maga rajzolta kőre a Magyar Litográfiai Intézetben.

A magyar szobrászat nagy mestere, **Medgyesy Ferenc** ifjú korában az orvosi pályát választotta. Ő viszont az egyetemi előadásokon többet rajzolt, mint figyelt – kivéve a bonctant, amelyet, szavait idézve, „firkálva” tanult meg. **Ajtay** professzor úgy is vélte, hogy Medgyesy a boncolásért jár hozzá, majd később felismerve a fiatalember valódi érdeklődését – sokak várakozása ellenére – elnézte, és a fiatalember rajzait elvitte **Minnich** professzornak, aki a munkákat megmutatta **Lyka Károlynak**. Medgyesyt így fedezték fel.

Napjainkban is számos orvos munkálkodik a művészet területén. Közülük azért nehéz most bárkit is megneveznem, mert többen álnév alatt publikálnak.

Egy évvel ezelőtt írta **Tulassay Tivadar** és **Farkas Ádám** rektor úr a Semmelweis és a Képzőművészeti Egyetem közti együttműködési szerződést. A Képzőművészeti Egyetem hallgatói anatómia gyakorlatokon vehettek részt a bonctermekekben. A Semmelweis Egyetem felkérte a Képzőművészeti Egyetem egy professzorát, hogy előadást tartson a Semmelweis Egyetemen. Létrejöttek kiadványok, amelyek az együttműködési meg-

Forró: D. Kiss Balázs

■ Csoportkép alkotókkal és a zsűritagok egy részével

állapodás nélkül nemigen jelenhettek volna meg. (...)

Végül engedjék meg, hogy egy személyes élményemet idézzem. 1979-ben engedélyt kaptam, hogy tanulmányrajzokat készíthessek a Semmelweis Egyetemen. Egy alkalommal, amikor rajzolásba feledkeztem, észrevettem, hogy valaki áll mögöttem. **Szentágothai János** volt az, aki megszólított, majd irodájába invitált. Megkérdezte, hogy mi az érdeklődésem oka, majd kifejtette gondolatait a képzőművészet és az orvostudomány kapcsolatát illetően.

Később megbízott néhány rajz elkészítésével is. A kapcsolat révén új kapuk nyíltak számomra a megismerés terén, amelyek segítettek abban, hogy alkotói tevékenységem gazdagabb lehessen. Nagyon különös érzés most számomra az, hogy a most felavatásra váró domborművek egyike az ő emlékére készült. Mindezek tanulsága számomra az, hogy az idő nem választja el a dolgokat, hanem érdemessé teszi arra, hogy foglalkozzunk velük. Az átjárás szabad, az elidegenedés nem sorsszerű, s a megértés alapja a figyelem.

Semmelweis Ignác szobrának koszorúzása

Folytatás a 7. oldalról

az orvosoktól az eredményes gyógyítást, de nehezen fogadják el, hogy ennek feltételeit vezetésükkel a társadalomnak kell megteremteni és biztosítani?

Napjainkban sok szó esik a magyarságról. Semmelweis e tekintetben is jó példát adhat. Bár neve német volt, és legfontosabb munkáit is németül írta, magyar volt, a mi hazánk fia, mert itt született, és ő maga is büszkén vallotta magyar voltát. Mint az számos róla készült festményen látszik, a szabadságharc bukását követő években – talán tüntetőleg is – leggyakrabban magyar viseletet hordott. Ezért nemcsak mint orvosok, hanem mint magyarok is büszkén tekintünk rá. Neve egyaránt dicsőséget hoz az orvosi tudománynak és a magyar kultúrának, bizonyítva, hogy e kis nemzet fiai alkalmasak lehetnek arra, hogy a legnagyobbak között jegyezzék őket.

Egy idealista, feladatait pályája végén is esküje szellemében ellátni kívánó orvos gondolatait hallották. Idealista, de a realitásokat is figyelembe vevő ember! Sajnálatos módon nem hiszek abban, hogy emlébeszédem, vagy még nálam kitűnőbb emberek hasonló megnyilatkozásai megváltoztatják

Fotó: D. Kiss Balázs

■ Tulassay Tivadar és Paulin Ferenc a koszorúzáskor

a jelen „való világot”. Hiszek azonban erősen abban, hogy az oktatási tevékenységgel, a személyes példamutatással az ifjúságot az „ideákhoz” közelíteni lehet, mert az ifjúságban – csakúgy mint 150 évvel ezelőtt – nem csak rossz, hanem igenis nagyon sok jó és az igazi értékek iránti igény található meg. Semmelweisről elnevezett egyete-

münk pedig minden kiváló munkatársának azt tűzte ki célul, hogy magyar, angol, német nyelven képezzen kiválóan felkészült, magas intellektuális és erkölcsi kritériumokat teljesítő elméleti és klinikai orvosokat. Segítse ezt a törekvést Semmelweis Ignác szelleme és példája.

Dr. Paulin Ferenc

Eckstein Ferenc emléktábla-avatás

Június 29-én a központi épületben avatták fel a dr. **Eckstein Ferenc** emlékére állított emléktáblát. A népes közönség részvételével zajlott ünnepségen, ahol nagy számban voltak a leszármazók, **Mohos Márta** főmuzeológus ismertette Eckstein Ferenc egyetemi tanár életútját.

Fotó: D. Kiss Balázs

■ Tulassay Tivadar rektor és Kaptay György, a háttérben Mohos Márta

Ebből idézünk: 1769-ben született Alsó-Kubinban, Árva megyében. 1795-ben szerzett sebész- és szülésmesteri oklevelet a Pesti egyetemen, majd 1797-ben orvostudományi képesítést kapott. **Stáhly György** mellett tanársegédként működött a sebészképzésen. Tanulmányai végeztével először Kőszeg tiszti főorvosa lett, majd 1799-től a sebészet és szülészet helyettes, 1803-tól a gyakorlati sebészet rendes tanára, majd a Rókus Kórház sebész főorvosa lett. 1805-1807 között az egyetem dékánja, majd 1813-14-ben rektora volt. Súlyos betegsége miatt 1826-ban megvált sebész hivatásától, utóda **Stáhly Ignác** lett. 1833-ban halt meg. Őt is a váczi temetőben temették el. Az 1877-ben megszűnt

temetőben a Vasárnapi Újság híradása szerint még látható volt a síremléke.

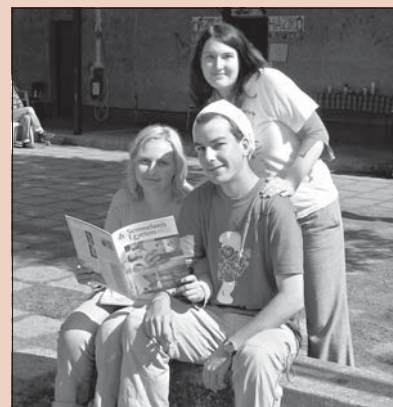
Hogy mennyire méltó elődre emlékezünk az emléktáblával, azt az előadó egy Balassa János idézettel érzékeltette, aki 1943-ban tanári székfoglalójában ezt mondta: „Elfogult kebellem teszem meg az első lépést azon körben, ahol Eckstein, lángeszű és mély tudományos elődöm tündökölt.”

Az emléktábla **Kaptay György**, dr. Eckstein Ferenc leszármazottjának kezdeményezésére készült, a rajta szereplő bronz plakett **Farkas Zsófia** Hermann Lipót díjas és **Derkovits Gyula** ösztöndíjas szobrászművész alkotása.

Következő lapszámunkban olvashatók

Gólyafalva 2006

Február elején már tudták az instruktorok, hogy augusztus 25 – 30-ig röptetik az egyetem kőlyögólyáit Gólyafalván. **Rébb Anikó és Legeza Balázs** vezetésével igazán remek hangulatú gólyatábor részese volt 970 ember, gólyák, instruktorok együtt, akik befészkeltek magukat hat napra a tatai tó már sok fészekrakást megélt legszébb partszakaszára. Következő lapszámunkban részletes beszámolót olvashatnak. **t-**

A Törpök – Aprajafalva lakóinak egy csoportja – egyik legkedvesebb olvasmánya a Semmelweis Egyetem újság volt

Fotó: Tolnai Kata

2006. évi SEMMELWEIS SYMPOSIUM október 29–31.

Semmelweis Ignác szobra Heidelbergben

Húsz évvel ezelőtt heidelbergi ösztöndíjasként a városba érkezve egyik első élményem a szálláshelyem közelében felállított szobor, **Semmelweis Ignác** életnagyságú bronzszobra volt, ahogyan határozott, elszánt tekintettel fordul a helyi gyermek-klinika épülete felé. A szobrot 1971-ben avatták, és mindmáig az egyetlen német-országi emlékműve az anyák megmentőjének. A szoborállítás körülményei visszavezetnek Semmelweis korához, német-országi megítéléséhez és sok tanulsággal szolgálnak az utóknak is.

Fotó: D. Kiss Balázs

■ Urbancsek János

1965-ben, Semmelweis halálának 100. évfordulóján főleg Délkelet-Európából Münchenbe és környékére letelepült orvosok, fogorvosok, állatorvosok és gyógyszerészek bizottságot alakítottak azzal a szándékkal, hogy közös összefogással Németországban is emléket állítsanak a bajor gyökerekkel is rendelkező magyar orvosnak, korszakalkotó műve előtt tisztelegve, illetve a német és kelet-európai kulturális kapcsolatokat erősítendő. Magyarázatra szorul, hogy miért éppen Heidelberget választották céljuk megvalósítására? A döntés megértéséhez vissza kell nyúlnunk Semmelweis Ignác munkásságának korabeli német-országi megítéléséhez.

A kor vezető német orvosai, mint **Virchow**, **Scanzoni**, **Seifert**, **von Siebold** vagy **Kilian**, alapvetően nem ismerték el Semmelweisnek a gyermekágyi láz okára vonatkozó tanait. Egyesek feltételezik, hogy a tudományos eredmények, hírek lassú terjedése is gátolta akkorigiban az anyák százainak életét megmentő felfedezés megismerését német nyelvterületen. Pedig Semmelweis mindent megtett ennek elkerülésére. A bécsi egyetemen tartott szülészeti kurzusai rendkívül népszerűek voltak, és számos német orvos, köztük Kussmaul, a későbbi híres belgyógyász professzor is hallgatói közé tartozott. Ötven évvel később így írt róla:

„Semmelweis nevét **Lister** neve mellett kell emlitenünk, kiegészítve azzal, hogy míg Lister munkájában **Pasteur** korszakalkotó felfedezésére építhetett, addig Semmelweis felismerésében csak saját megfigyeléseire és kórbonctani leleteire támaszkodhatott.”

A kurzus egy másik hallgatója volt **Hans-Hermann Schwartz** szülészorvos is, akit a kielői nőgyógyászati klinika igazgatója, **Gustav Adolf Michaelis** küldött Bécsbe azzal a céllal, hogy Semmelweis tanításaival megismerkedjen. Schwartz 1847 decemberében hosszú levélben számolt be professzorának arról,

hogy Semmelweisnek hogyan sikerült hónapok leforgása alatt az év elején még 10-15%-os anyai mortalitást az év közepére 1-2%-ra csökkenteni a klórvizes kézmosás bevezetésével. Michaelis professzor kielői klinikáján tanítványa leírásai alapján azonnal bevezette Semmelweis gyakorlati útmutatásait, és a következő évben már őhöz hasonló eredményességről számolhatott be fiatal munkatársának írt válaszelevelében. Semmelweis tanai helyességének időbeni felismerése azonban nemcsak számtalan anyá életének megmentéséhez vezetett Németországban elsőként a kielői klinikán, hanem magának Michaelis professzornak a tragikus halálát is eredményezte. Ekkor döbbsent rá ugyanis, hogy fél évvel korábban közeli hozzátartozójának halálát okozta azáltal, hogy gyermekágyas rokonát gyermekágyi lázban elhalálozott asszony boncolását követően vizsgálta meg. A lelkiismeret-furdalás depresszióhoz, majd öngyilkossághoz vezetett. Sem Michaelis tragikus halála, sem **Skoda** professzornak 1849-ben, Semmelweis felfedezésének tudományos és gyakorlati kihatásairól a bécsi tudományos akadémián, illetve saját, a gyermekágyi láz eredetéről 1850-ben tartott bécsi előadása nem rendítette meg a német szülész-professzorokat e tanok tagadásában. Mint ahogy az 1860-ban német nyelven megjelent „A gyermekágyi láz kóroktana, elmélete és megelőzése” című könyvével, illetve a **Spath**, **Scanzoni** és **von Siebold** professzorokhoz írt nyílt levelével sem sikerült jelentős áttörést elérnie.

Michaelis halála után Semmelweisnek csak két követője maradt a korabeli Németországban: a hannoveri **Louis Kugelman** és **Wilhelm Lange**, aki a Heidelbergi Egyetem Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikájának volt igazgató professzora. Kugelman a következőket írta Semmelweisnek 1861-ben: „Csak nagyon keveseknek adatott meg, hogy az emberiségnek valóban jelentős és tartós szol-

gálatot tegyenek és ezeket a világ – kevés kivételtől eltekintve – keresztre feszítette vagy megégette.” Lange professzor a Heidelberg melletti Speyerben 1861-ben megrendezésre került 38. „Német természettudományi és orvosi konferencián” egyedülként állt ki Semmelweis tanai mellett azt követően, hogy Semmelweisnek a korábban tervezett, német nőgyógyászokkal való személyes találkozósa létre sem jött. Vitattott, hogy a magyar orvost egyáltalán meghívták volna a speyeri találkozóra, melyen a nagytekintélyű berlini Rudolf Karl Ludwig Virchownak a Semmelweis tanokkal való szembenállása döntőnek bizonyult és nagymértékben hozzájárult ahhoz, hogy Semmelweis munkásságának elismerése Németországban még 15 évet várásson magára.

Vitattott továbbá az is, hogy Semmelweis maga járt-e Heidelbergben. Ami bizonyos: Semmelweis egyetlen német-országi emlékműve azért kerülhetett a német és európai kultúra egyik szentélyének számító, a Semmelweis Egyetemünkkel évek óta partnerkapcsolatban álló Heidelbergi Egyetem ódon falai közé, mert a bizottság több mint száz évvel később így akart tisztelegni és háláját kifejezni a semmelweisi tanok jelentőségét felismerő és mellette kiálló heidelbergi Lange professzor emlékének.

Fotó: Manfred Liehke

■ Semmelweis Ignác szobra Heidelbergben

A helyes út időbeni felismerése, a mellette való kiállítás a környezet meg nem értésével, helyenként kisszerűségével is dacolva, előbb-utóbb meghozza az utókor megbecsülését. Ezt példázza a zseniális magyar orvos emlékművének, német követője működési helyén, Heidelbergben való felállítás is.

A fenti ünnepi beszédet dr. Urbancsek János egyetemi docens mondta június 30-án, az ünnepségsorozat záró napján, amikor a Semmelweis Orvostörténeti Múzeumban koszorúzás volt Semmelweis Ignác szülőházánál, az Apród utca 1-3. szám alatt.

Semmelweis Napi ünnepség

Az ünnepségsorozat utolsó eseménye a TF Aulájában tartott hagyományos egyetemi ünnepség volt a következő programmal.

A Szenátus a klinikai-, illetve tanszékvezetői pozícióból leköszönő öt professzornak arany pecsétygyűrűt adományozott.

- Dr. **Paulin Ferenc** professzor úrnak, az ÁOK II. sz. Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika leköszönő igazgatójának,
- Dr. **Pénzes István** professzor úrnak, az ÁOK Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Klinika leköszönő igazgatójának,
- Dr. **Kovács Etele** dékánhelyettes úrnak, a TF Sportági Intézet Atlétikai Tanszék leköszönő tanszékvezetőjének,
- Dr. **Sipos Kornél** tanár úrnak, a TF Társadalomtudományi Intézet Pszichológia Tanszék leköszönő tanszékvezetőjének,
- Dr. **Istvánfi Csaba** tanár úrnak, a TF Testnevelés-elmélet és Pedagógia Tanszék leköszönő egyetemi tanárának.

Pro Universitate díj

A Humánpolitikai (Önálló) Osztály leköszönt főosztályvezetője, **Várfokiné dr. Heltai Judit** kapta.

Professor Emeritus cím

A Szenátus az egyetem hat nyugállományba vonult egyetemi tanárának ítélte oda e címet:

- Dr. **Szende Béla**, ÁOK I. sz. Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézet egyetemi tanárának,
- Dr. **Romics László**, ÁOK III. sz. Belgyógyászati Klinika egyetemi tanárának,
- Dr. **Faller József**, ÁOK II. sz. Sebészeti Klinika egyetemi tanárának,
- Dr. **Vizi E. Szilveszter**, ÁOK Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézet egyetemi tanárának,
- Dr. **Vastag Andre**, ÁOK Pulmonológiai Klinika egyetemi tanárának,
- Dr. **Istvánfi Csaba**, TF Testnevelés-elmélet és Pedagógia Tanszék egyetemi tanárának.

Az egészségügyi miniszter Semmelweis Nap alkalmából a következő egyetemi személyeknek adományozott kitüntetést, amelyet a minisztériumban vettek át.

Pro Sanitate-díjban részesült

- **Vajda Pálné dr. Benedek Veronika** – szaktanácsadó, GyTK Gyógyszerészeti Intézet,
- Dr. **Kovács Margit** – szaktanácsadó, ÁOK II. sz. Patológiai Intézet,
- **Rozsos Erzsébet** – főiskolai adjunktus, EFK Ápolástudományi és Egészségpedagógiai Intézet,
- Dr. **Horányi Jánosné** – műtősnő, ÁOK I. sz. Sebészeti Klinika.

Egészségügyi Miniszteri Dicséretben részesült

- **Buglya Ágnes** – szakasszisztens, ÁOK Neurológiai Klinika,
- Dr. **Pánovics József** – egyetemi docens, ÁOK Urológiai Klinika,

Az Egészségügyi Miniszter Díszoklevelét kapta

- Dr. **Sulyok Balázné** – tudományos munkatárs, ÁOK Transzplantációs és Sebészeti Klinika.

Fotó: D. Kiss Balázs

Elnöki asztal a tanévzárón

Oktatási Miniszter által adományozott kitüntetések

Kiemelkedő munkájuk elismeréseként kitüntetések adományozott egyetemünk oktatóinak az oktatási miniszter. A kitüntetéseket dr. **Tulassay Tivadar** rektor úr adta át az egyetemi ünnepség keretében.

Magyar Felsőoktatásért Emlékplakettet kapott

- Dr. **Havas Istvánné dr. Faragó Anna** egyetemi tanár, ÁOK Orvosi Vegytani, Molekuláris Biológiai és Patobiokémiai Intézet,
- Dr. **Blaskó Katalin** dékánhelyettes, Gyógyszerésztudományi Kar,
- **Nagy Istvánné** ügyvivő szakértő, Egészségügyi Főiskolai Kar Főigazgatói Hivatal.

Pedagógus Szolgálati Emlékérem

- **Stenger Vilmosné dr. Staub Mária** egyetemi tanár, ÁOK Orvosi Vegytani, Molekuláris Biológiai és Patobiokémiai Intézet,
- **Bencsik Klára** főiskolai docens, EFK Dietetikai Tanszék,
- Dr. **Kocsis Ákos** szaktanácsadó, GyTK Szerves Vegytani Intézet,
- Dr. **Istvánfi Csaba** egyetemi tanár, TF Testnevelés-elmélet és Pedagógia Tanszék.

Rektori Dicséret

- **Szakál Istvánné**, a Kútvölgyi Klinikai Tömb munkatársa, többszörös önkéntes véréadó.

Habilitációs képesítés

A 2005-2006-os tanévben habilitációs képesítést szerzett

- Dr. **Entz László** egyetemi docens,
- Dr. **Podder Hemangshu MD, PhD**,
- Dr. **Horváth Ildikó** osztályvezető főorvos,
- Dr. **Hrabák András** egyetemi docens,
- Dr. **Kovács József** egyetemi docens,
- Dr. **Körner Anna** egyetemi adjunktus,
- Dr. **Lévay György** laboratórium vezető főorvos,
- Dr. **Merkely Béla** egyetemi docens,
- Dr. **Nyárasdy Ida** egyetemi docens,
- Dr. **Rigó János** egyetemi docens,
- Dr. **Rihmer Zoltán Oszkár** osztályvezető főorvos,
- Dr. **Somaskövi Ákos** egyetemi docens,
- Dr. **Szathmári Miklós** egyetemi docens,
- Dr. **Tóth Sára** egyetemi docens,
- Dr. **Túry Ferenc** egyetemi docens,
- Dr. **Urbancsek János** egyetemi docens,
- Dr. **Veres Róbert** osztályvezető főorvos,
- Dr. **Wikonkál Norbert** egyetemi adjunktus.

Egyetemi docensi kinevezések

Általános Orvostudományi Kar

- Dr. **Farkas Henriette**, III. sz. Belgyógyászati Klinika,

- Dr. **Wikonkál Norbert**, Bőr-, Nemikórtani és Bőronkológiai Klinika,
- Dr. **Körner Anna**, I. sz. Gyermekgyógyászati Klinika,
- Dr. **Garami Miklós**, II. sz. Gyermekgyógyászati Klinika,
- Dr. **Törő Klára**, Igazságügyi Orvostani Intézet,
- Dr. **Mohácsi Attila**, Kardiológiai Tanszék,
- Dr. **Ivanics Tamás**, Klinikai Kísérleti Kutató és Humán Élettani Intézet,
- Dr. **Pellet Sándor**, Munka- és Környezet-egészségügyi Tanszék,
- Dr. **Kovács Tibor**, Neurológiai Klinika,
- Dr. **Moldvay Judit**, Pulmonológiai Klinika,
- Dr. **Orosz Márta**, Pulmonológiai Klinika,
- Dr. **Csomós Ákos**, I. sz. Sebészeti Klinika,
- Dr. **Morvai Krisztina**, I. sz. Sebészeti Klinika,
- Dr. **Holló Gábor**, Szemészeti Klinika,
- Dr. **Nagy Zoltán Zsolt**, Szemészeti Klinika,
- Dr. **Hupuczki Petronella**, I. sz. Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika,
- Dr. **Vereckei András**, III. sz. Belgyógyászati Klinika,
- Dr. **Benyó Zoltán**, Klinikai Kísérleti Kutató és Humán Élettani Intézet.

Fogorvostudományi Kar

- Dr. **Ujpál Márta**, Arc-Állcsont-Szájsebészeti és Fogászati Klinika,
- Dr. **Bartha Károly**, Konzerváló Fogászati Klinika.

Gyógyszerésztudományi Kar

- Dr. **Kursinszki László**, Farmakognózia Intézet.

Testnevelési és Sporttudományi Kar

- Dr. **Gyimes Zsolt**, Atlétika Tanszék,
- Dr. **Faludi Judit**, Egészségtudományi és Sportorvosi Tanszék,
- Dr. **Csaba László**, Úszás és Vízi Sportok Tanszék,
- Dr. **Bognár József**, Testnevelés-elmélet és Pedagógia Tanszék,
- Dr. **Zsidedh Miklós**, Kommunikációs, Informaticai és Oktatástechnológiai Tanszék,
- Dr. **Csende Zsolt**, Biomechanikai Tanszék.

2006. évi Richter Gedeon kutatási pályadíj

- Dr. **Csanády László** egyetemi tanársegéd, Orvosi Biokémiai Intézet,
- Dr. **Speér Gábor** egyetemi tanársegéd, I. sz. Belgyógyászati Klinika,
- Dr. **Mersich Beatrix PhD**, hallgató, Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika,
- **Bödör Csaba PhD**, hallgató, I. sz. Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézet,
- Dr. **Reiniger Lilla PhD**, hallgató, I. sz. Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézet.

Az oklevelet dr. **Pellioniszné dr. Paróczai Margit**, a Richter Gedeon Rt. emberi erőforrás igazgatója adta át az ünnepségen.

A tanévnyitó ünnepség eseményeiről következő számunkban olvashatnak beszámolókat.

Értékmegőrzés és összefogás

Pontosan fél éve osztja meg figyelmét és idejét dr. **Karádi István** professzor a III. sz. Belgyógyászati Klinika és az ÁOK Dékáni Hivatalának irányítása között. Mint beszélgetésünkkel megjegyezte: ő mindig az egyetem pályáján és mezében „játszott”, s cselekedeteinek mozgatórugója úgy munkálkodni, hogy a jövőt egy pillanatra se veszítse szem elől.

– **Nagy kihívás lehet a Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi Kara dékánjának lenni...**

– És nagy megtiszteltetés, főleg ezt hangsúlyoznám.

– **Ez nem a legnyugalmasabb vezetői pozíció.**

– Valóban, de én meg nem vagyok indulatból cselekvő alkat. Szegény édesapám – aki a MOL elődjének, az Áfornak volt az egyik igazgatója, két éve halt meg – mondta mindig: fiam, hosszú távon kell gondolkodni. A pillanatnyi veszekedések, viták soha nem hoznak megoldást. Így gondolom én is. Előre kell tekinteni. Egy-egy konfliktus kapcsán azt nézni, hogy mi az, ami a jó szándékú, jó érzésű és tenni vágyó emberek legtöbbségének a javát szolgálja? Mi viszi előbbre az országot? Végére is ezért vagyunk mi itt az egyetemen. Az orvosképzés az ország életében egy nagyon fontos tényező, hisz az orvos a maga személyiségével, tudásával, felkészültségével erőteljesen befolyásolja a társadalmat. Az egészség mindenkit érint, és megléte vagy hiánya alapvetően meghatározza a jövőt. Ezért azt vallom: meg kell próbálni úgy cselekedni, hogy az a lehető legjobb eredményt hozza a későbbiekben is. Nem kapkodva, átgondolatlanul, pillanatnyi érzettől, érdektől vezérelve, hanem higgadt mérlegeléssel szoktam dönteni.

Sokféléte egyszerre

– **Mindig orvos akart lenni?**

– Nem egészen. Részben édesapám hatása, ő vágyott erre a hivatásra. Korán árvaságra jutva dolgoznia kellett, így elérhetőbb volt számára a közgazdász diploma megszerzése. Felmenőim felvidékről származó nagy evangélikus családhoz tartoztak. Sok volt köztük a lelkes, pedagógus, tehát olyan foglalkozásúak, akik – miként az orvos is – egy kis közösség segítői. Ezt a fajta mentalitást örökölték rám. Olyan hivatást akartam – eleinte nyilván még nem tudatosan –, ahol az ember adni tud másoknak. Harmadnegyedéves gimnazista koromban nagyon megszerettem a kémiát, és ez egyre nagyobb „tudásfalásra” ösztökölt. Talán hiúságból, talán kötelességérzetből, de úgy éreztem: nekem muszáj teljesítenem, különben nem lehetek orvos. Idegesített, ha más többet tudott nálam. Ez a versenyszellem aztán tovább erősödött bennem az egyetemen, ahol barátilag rivalizáltunk két csoporttársammal. **Geck Péter** doktorral, aki most rákkutató az amerikai Tufts Egyetemen és **Géher Pál** doktorral, aki egy időben államtitkár is volt, egyetemünk professzora, az I. sz. Rheumatológiai Tanszéki Csoportot vezeti a Budai Irgalmasrendi Kórházban. Azt hiszem mindhármunknak fontos volt ez az

Prof. dr. Karádi István 1975-ben diplomázott általános orvosként Egyetemünkön, belgyógyász szakvizsgát 1980-ban tett, kandidátusi értekezését 1990-ben, doktori értekezését 2000-ben védte meg. Első és máig egyetlen munkahelye a III. Sz. Belgyógyászati Klinika, amelyet 2001 júliusától irányít. Továbbképzésen volt 1980-ban a Drezdai Carl Gustav Carus Egyetem II. sz. Belgyógyászati Klinikáján, osztrák állami ösztöndíjjal pedig a Grazi Egyetem Orvosi Biokémiai Intézetében tanult 1986-87-ben. Oktatóként kezdettől fogva minden lehetséges formában részt vett a graduális és a posztgraduális képzésben. Kiténtetése: Felsőoktatási Tanulmányi Emlékérem (1975), Oktatási Miniszeri Dicséret (1985), Batthyány-Strattmann László Díj (1999), MTA Pro Scientia Hungarica Díj (2001).

állandó tudásmérkőzés, szinte vittük egymást előre.

– **Megmaradt a teljesítményszer, manapság is motiválja?**

– Most azért egy kicsit más a helyzet. A jelenlegi pozícióban – amikor az ember egyszerre dékán és tanszékvezető, és e mellett gyakorta kéri fel szakértőnek is – tudni kell sokfelét csinálni egy időben. Úgy oldom meg, hogy egy-két dologra nagyon koncentrálok, a többit meg, amennyire lehet, jól megszervezem.

Régiós megoldás

– **Sok változás várható az egészségügyben. Hogyan ítéli meg a már látható jelenségeket?**

– Nem akarok politizálni, nem vagyok tagja politikai csoportosulásnak. Viszont eléggé követem a politikai szándékokat, s persze, vannak gondolataim. Most úgy érzem, hogy a kezdeti „mindent felborítani és a romokon építkezni”

helyett talán egy kis megfontoltság is kezd beáramlani az egészségügyi reform kapcsán. Nem lehet mindent letarolni, megsemmisíteni. Mert éppen az orvostudomány és az egészségügy olyan terület, amely nagyon sok tapasztalati tényezőt hordoz magában. Az értékeket meg kell őrizni, átmenteni. Ezért is gondolom, hogy az egészségügyi reformot elsősorban a szakmának kellene eldöntenie, nem a politikusoknak – bár nyilván köztük is vannak e szakterülethez értők. Össze kellene ülni okos embereknek, és lépésről-lépésre végigmenni a részleteken. Összességben gondolkodva. Számomra ez nagyon fontos szempont. Összetartóbbnak kellene lennünk, és értékisztelebbnek.

Hogy konkrétumokról is szóljak: én egészen másként vélekedek az egészségügy finanszírozásáról. Mikor a beteg kórházba kerül, akkor az orvosi és nővéri munkát, a gyógyszer, az ott kapott ételt is a társadalombiztosítási hozzájárulásából fedezik. Viszont a hely fenntartását, a hotelszolgáltatást szerintem a személyi jövedelemadóiból kellene fizetni, ennél fogva rendben tartása is a fenntartó kötelessége, amiről gyakran megfeledeznek.

– **Ön tehát úgy látja, hogy a finanszírozás teljes átalakításával kellene kezdeni a reformot?**

– Lehet, hogy ezzel nem mondom teljesen jót, de valóban meg kellene nézni: mi a feladata az államnak, az önkormányzatnak egy kórházzal, klinikával, egyetemmel kapcsolatban. A társadalombiztosítás a pillanatnyi események finanszírozója, nem pedig az infrastruktúráé. No persze, azért azt is meg kellene nézni, hogy hányan nem fizetnek tb. járulékot –, szolt erről egyszer a miniszterelnök, de azóta nem nagyon pedzegetik ezt a témát. A rendkívül sok negatív egészségügyi következménnyel járó alkoholfogyasztást, dohányzást és talán a benzinfogyasztást is egészségügyi hozzájárulással kellene megtoldani. Ez egyben a prevenciót is szolgálná, mert direkt fogyasztás-visszatartó ereje lenne. A másik lényeges dolog a megye-régió kérdés. Hogy megtartják-e a megyerendszert mint történelmi hagyományt, azt döntsék el a politikusok, de az egészségügyet csak regionálisan lehet megoldani. Ez döntő szempont a jövőre nézve. Ettől még lehetne orvost választani egy másik régióból vagy egy különleges betegség, beavatkozás miatt átvinni máshova a beteget. De az akut, a sürgősségi, a nagyműteti ellátást magas szakmai szintű regionális centrumokba kellene koncentrálni. Mégpedig úgy, hogy könnyen odajuthasson a beteg. Máshol viszont a helyi járóbeteg-rendelést kell felerősíteni.

– **Ilyen centralizáció az egyetemet is érinti? Hallani például, hogy a Szent János Kórházat összevonják a Kútvolgyi Klinikai Tömbbel.**

– Ezt terjesztik már vagy öt éve. A KÚT az egyetemnek nagyon fontos és értékes része, nem hinném, hogy javára válna összevonni egy infrastrukturálisan más szinten álló intézménnyel. Emellett rendkívül nagyszámú magyar és idegen nyelvű hallgatói közösséget oktatunk, mely oktatási teljesítmény kiesése érzékenyen érintené az egyetemet. A foglalkozás-egészségügyi szolgálat és az emelt szintű hotelszolgálat extra bevételekhez juttatja intézményünket. De nem fejtetnénk ezt tovább, mert még rák fogják, hogy hazabeszélek, mivel ott dolgozom. Felvetődött a Külső Klinikai Tömbbel kapcsolatban is a Fővárosi Szent István Kórházzal

Folytatás a 12. oldalon

Értékmegőrzés és összefogás

Folytatás a 11. oldalról

való esetleges fuzionálása. Ám ez rektor úrra tartozik, az én dékáni teendőim az oktatáshoz kötődnek inkább.

Kurrikulum

– **Beszéljünk akkor erről. A most indult tanévben érzékelhetően növekedett az ÁOK hallgatói létszáma is.**

– Minden lehetségest megtettünk ezért, s a minisztérium is készséges volt törekvéseinkben: államilag finanszírozott képzésre 368 hallgatót vettünk fel a célként kitűzött 355 helyett. Már elődömnnek, **Szollár Lajos** dékán úrnak is elve volt a létszámemelés. Országosan a mintegy 800-hoz képest 1200-ra kellene növelni az orvosképzésben résztvevők számát. Sőt, talán még ennél is tovább kellene mennünk, ha a külföldre áramlást valamelyest kompenzálni akarjuk. Kimennek a fiatalok, nincs mese. Ezt a veszteséget bele kell építeni az oktatásba – bár mindannyian tudjuk, hogy az elvándorlás „kezelésére” nem ez a legüdvözítőbb megoldás –, ha nem akarjuk harmadik országbeli orvosokkal gyógyítani magunkat. Akik lehetnek ugyan jó

szakemberek, de azért a más környezet, kultúra, képzettség mégiscsak hordoz egyfajta rizikót.

– **Jó ideje szó van már a kurrikulum reformjáról az ÁOK-on is. Merre tart ez a folyamat?**

– Ősszel kezdtünk részletes elemző munkába a kari kurrikulum bizottsággal. Azt már most látjuk, hogy bizonyos tárgyak hiányoznak, illetve nem kellő súllyal vannak jelen az oktatásban. Üdvös lenne továbbá, ahogy azt a dékáni expozémban (olvasható az egyetem honlapján) is felvettem, megnézni a hasonló kultúrájú környező országok kurrikulumait, s azokhoz illeszteni, sajátosságaink megtartásával, a miénket.

Bábukon modellezve

– **Régóta hangzanak el kifogások a gyakorlati oktatással kapcsolatban. Foglalkoznak ezzel a hiányossággal is?**

– A kurrikulumnak nagyon fontos része lesz a gyakorlati oktatás színvonala vagy inkább középpontba helyezése. Több ötlet született már, dékáni bemutatkozásomban magam is kitértem erre a témára. Leginkább azt fontolgatom, hogy fejleszteni kellene, az érintett professzorokkal összefogva, a harmadévből esedékes belgyógyászati propedeutika oktatását. A hozzá szükséges tudásanyag az új belgyógyászati tankönyvben már megjelenik, de a gyakorlatban történő alkalmazás elsajátíttatása kicsit háttérbe szorult, mert munkaigényes a tanítása és a számonkérés is. Sokszor panaszkodnak a kollégák, hogy

bár a hallgatóknak óriási elméleti tudásuk van, de mikor odaengedik őket a beteghez, akkor csak zavartan téblábolnak. Ezen változtatni kell. Összességében azt gondolom: egyaránt erősítésre szorul a gyakorlati oktatás és a gyakorlati számonkérés módszertana is.

– **Milyen formában? Van erre valamilyen elgondolása?**

– Az egyik út lehet például az általam vezetett klinikán és a neurológián is már létező kezdeményezés elterjesztése. Ennek lényege: ha a hallgató bizonyos időt eltölt valamilyen klinikán ügyeletben vagy akár a szabad idejében, és ott oktató felügyeletével részt vesz a gyakorlati betegvizsgálaton, akkor ezért kreditpontot kaphat. A másik járható út lehet minél több helyen létesíteni skill (készség)-laborokat. Illet már létrehozott **Paulin Ferenc** professzor a II. Női Klinikán, mi pedig **Romics László** professzorral a kútvölgyiben. A beavatkozások bábukon, azok „testrészein” való, a nemzetközi standardok alapján történő modellezése rendkívül fokozná a készségeket. Elméleti oktatásunk messze földön híres, majdnem olyan ismert magyar Unicum Nyugaton, mint **Puskás Öcsi**. Ehhez a színvonalhoz kell hozzáemelnünk a klinikumi képzést, még ha ennek megoldása bonyolultabb is. Mindenképpen meg kell őriznünk az Egyetem ragját, az oktatás minőségét. Ebből egy jótányit sem engedhetünk, bármennyire is szorítanak bennünket a finanszírozás meg a politikai történések az egészségügy problematikájára. Meg kell őrizni a tapasztalt, értékes oktatókat akár olyan áron is, hogy lemondunk értük valamiről, csak hogy maradhassanak. És ez összefügg a kutatással is, a kettő nem választható el egymástól. A lényeg, ismétlem, hogy nem szabad engedni a színvonalból. S, ha ez sikerül, akkor az egyetem jövője biztosított. Erre törekszem, ez a hosszabb távú célom.

Klinikai centrum

– **Féléve dolgozik dékánként, most már van benyomása e pozíció elvárásairól. Olyan ez a feladatkör elfoglaltságban, a problémák minőségében, mint amilyenre számított? Vagy adódnak meglepetések?**

– Csak másodszorra pályáztam, és ez jelez valamit. Azért tartottam a rám váró feladattól, láttam, mennyit dolgoznak a dékánok. De meg kell hogy mondjam: nagyon sok segítséget kapok az egyetemen, főleg rektor úrtól, és a munkatársaim is fantasztikusak a hivatásban. Olyan előkészített anyagokat adnak, amelyekkel rendkívül megkönnyítik a munkámat. Ezáltal már nem is annyira komplikált a napi aktuális teendők ellátása. Sokkal bonyolultabb lesz majd a küszöbön álló és hosszban tartó változásokból adódó kihívásoknak eleget tenni. Gondolok itt arra, hogy létre kell hozni az egyetemen egy olyan, az összes klinikumot magába sűrítő központot, amely átveszi a betegellátási funkció vezetését. Szerencsére, ennek kerete már kialakult, a Stratégiai, Működésfejlesztési és Igazgatásszervezési Főigazgatóság összefogja a helyileg széttagolt klinikákat, s foglalja a finanszírozási problémákkal. Így nem jelent akkora újdonságot a változás. Legfeljebb megjelenik szervezettként ez a klinikai centrum, amelyhez kell majd illeszteni – igényei, jellemzői figyelembevételével – az oktatást, megteremtteni hozzá a szükséges feltételeket. Ez önmagában sem egyszerű feladat, de már megvan hozzá a struktúra, és már jól kigondolták.

Tolnai Kata – Tóth Andrea

NKTH pályázati eredmények

A Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal (NKTH) nemrégiben kihirdette jelentősebb pályázatainak eredményeit. A programokon vállalkozások, kutatóintézetek, illetve ezek konzorciumai nyerhettek el támogatást.

Boda Miklós NKTH elnök elmondta: mivel Magyarország gazdasági versenyképességének záloga egy jól működő tudásalapú gazdaság kialakítása, ezért céljuk hivatást építeni a kutatás és az ipari hasznosítás ma még az optimálisnál mélyebb szakadéka fölött. Ennélfogva a pályázati kiírások a korábbiaknál jobban támogatják a vállalkozásokban, illetve az egyetemekkel közös konzorciumi formában induló kutatás-fejlesztéseket.

Az NKTH idén 34 milliárd forintnyi kötelezettséget vállalt, a közelmúltban kihirdetett pályázatokon (Pázmány Péter, Polányi Mihály, Apponyi Albert, Kozma László, Jedlik Ányos programok, Déri Miksa pályázat) azonban csupán mintegy 6 milliárd forintot osztottak szét.

Hosszabb határidők

A második legnagyobb pénzügyi kerettel rendelkező Jedlik Ányos programnál (itt nyert tavaly **Hunyady László** professzor nagyobb összeget) előírás volt, hogy a pályázó konzorciumokat csak vállalkozás vezetheti. A most kihirdetett első értékesítési fordulóban a rendelkezésre álló 5 milliárd forintnak a felét osztották ki, a másik felére így még lehet pályázni. Jelentős juttatást, 680 millió forintos támogatást kapott a Debreceni Egyetem és a Mediso Kft. egy komplex diagnosztikai eljárás létrehozására. Ahogy **Nagy László**, a kft. tudományos igazgatója részletezte: multi-modalitású,

PET/CT nukleáris képalkotó rendszereket fejlesztettek ki. Egyetemünkről dr. **Buday László**, az Orvosi Vegytani, Molekuláris Biológiai és Patobiokémiai Intézet docense nyert el a Polányi Mihály program keretében több mint 102 millió forintot a tirozin kinázokkal működő jelpályák vizsgálatára.

Jövőre meghosszabbítják a pályázati határidőket, hogy a kutatóhelyek jobban felkészülhessenek vállalkozásaik létrehozására. A földrajzi megoszlást tekintve Pest megye a legerősebben képviselt, de az NKTH törekvése, hogy a támogatások minél több régiót elérjenek.

Kutatói munkahelyek

A Kozma László program célja: a vállalkozások ösztönzése új kutatási fejlesztési munkahelyek kialakítására és fiatal kutatók alkalmazására, fejlesztési elképzeléseik megvalósítása érdekében. Elsősorban gyógyszer-vállalkozások pályáztak, 71 százalékos volt a közép-magyarországi részvétel. Az első fordulóban 8 pályázat összesen 211 millió forintot nyert.

Orvostudományi területen az egyik győztes, a Minvasive Kft. a kapott 30 millió támogatásból két új kutató-fejlesztői munkahelyet hoz létre – fiatal magyar szakembereket alkalmaznak – az implantátumok gyógyszerkioldódásának vizsgálatára.

Csaba Tamás

2006. évi Semmelweis Symposium

Az idei Semmelweis Symposium **Nitrogénmonoxid és nitrozatív stressz a kardiovaszkuláris rendszerben** címmel október 29. és 31. között lesz a Helia Thermal Hotelben. A kongresszusi részvétel regisztrációhoz kötött, de a Semmelweis Egyetem hallgatóinak, dolgozóinak ingyenes. A Symposium honlapja: www.nomeeting2006.com.

Egyetemi Kutatási Alap pályázati felhívás

Az egyetemi tudományos vezetés javaslatára **Egyetemi Kutatási Alap** létesült, amelyből pályázati úton nyerhető el támogatás. A részletes pályázati feltételeket a 141/2006.-TRH. számú körlevél tartalmazza, amely a pályázati űrlapokkal együtt, elérhető az egyetem honlapján. Benyújtási határidő **szeptember 29.**

Felhívás

1956 személyes élmények tükrében

Kérjük azokat, akik 1956 októberében egyetemünkön részt vettek a gyógyító munkában, vagy hallgatóként élték meg a történelmi napokat, jelentkezzenek elérhetőségeiket megadva (tel.: 459-1585, e-mail: tamasa@rekdiv.sote.hu, levélcím: Semmelweis Egyetem, Marketing és Kommunikációs Igazgatóság, 1085 Budapest, Üllői út 26.). Nemzeti ünnepünkről az 50. évforduló személyes élmények felelevenítésével is szeretnénk megemlékezni.

Tanévkezdés számokban

ÁOK: az államilag finanszírozott képzésre 369-en jutottak be, költségtérítéssel képzésben 21 első-éves medikus tanulhat, a felvételi ponthatár az előbbinél 138, az utóbbinál 124 volt. Az egészségügyi informatikus szakra az államilag finanszírozott alapképzésre 26 jelentkezőt vettek fel (ponthatár: 100 pont). **EFK:** összesen 800 hallgató kezdte az első évet: a teljes idő (nappali tagozatos) diák 432, a részdíjs (esti tagozatos) 72, részdíjs (levelező tagozatos) pedig 296. **FOK:** 119 fiatalnak sikerült a felvételi, 96-an államilag finanszírozott, 23-an költségtérítéssel képzésben vesznek részt, a felvételi pontszám 135, illetve 100 pont volt. **GYTK:** a 136 új hallgatóból 131-et államilag finanszírozott képzésre vettek fel (128 felvételi ponthatárral), a további 5-öt pedig önköltséges képzésre (111 felvételi ponthatárral). **TF:** 232 nappali és 395 levelező tagozatos diák kerül be, az előbbiekből 113-an, az utóbbiakból 92-en részesülnek állami finanszírozásban. A testnevelő-edző nappali tagozaton 104, a költségtérítéssel képzésen 79 volt a pontszám; míg a rekreáció-életmód és az egészségfejlesztés nappali szakon 108, illetve 78 pont. A sportmenedzser nappali tagozatra 135 és 116 pontot, a humánkineziológia nappali tagozatra 130 és 88 pontot meghaladó teljesítménnyel lehetett bejutni az államilag finanszírozott, illetve a költségtérítéssel képzésre. A ponthatár levelező tagozaton, sportmenedzser szakon 124 és 111, a testnevelő-edző szakon 109 és 78 volt. A levelező gyógytestnevelő tanár szakon minimum 114, a testnevelő kiegészítő levelező szakon pedig legalább 84 pontot kellett elérni.

Pályázati felhívás

Semmelweis Kutatási Támogatás elnyerésére

A Semmelweis Egyetem rektora, valamint a Semmelweis Orvostudományi Egyetem Alapítványa pályázatot hirdet az orvos- és gyógyszer-tudomány, valamint az orvosi biológia területén dolgozó fiatal tudósok, kutatók, orvosok szellemi kreativitásának elősegítésére, kimagasló tudományos tervek megvalósításának támogatására.

Kutatási támogatás mértéke, futamideje, támogatott témák várható száma

A Semmelweis Kutatási Támogatás mértéke 3-10 millió forint/2 év, futamideje két év (2007-2008), amelyet 3-5 tématervezés részére ad az egyetem. A kutatási támogatás elnyerésére tudományos kutatási tervvel, illetve már megvalósítás alatt álló projektekkel lehet pályázni.

Pályázók köre

A Semmelweis Kutatási Támogatás elnyerésére a Semmelweis Egyetem azon PhD fokozattal rendelkező kutatója pályázhat, aki a pályázatban megjelölt benyújtási határidő időpontjáig 35. életévét még nem töltötte be. Döntő szempont, hogy a pályázó vezetésével saját, önálló ötlete kerüljön kidolgozásra, beágyazva az egyetemi graduális és posztgraduális képzésbe.

A pályázatok benyújtása

A pályázatokat elektronikus úton (trh@rekdiv.sote.hu) és 2 nyomtatott példányban, angol nyelven kell eljuttatni a Tudományos Csoporthoz (1085 Budapest, Üllői út 26.).

A pályázat további részletei és az űrlapok elérhetők az egyetem honlapján július 21-én megjelent Pályázati Felhívás címszó alatt.

Benyújtási határidő: **szeptember 30.**

A pályázat ünnepélyes eredményhirdetésére november 4-én a Dies Academicus keretében kerül sor.

Dr. Tulassay Tivadar

a Semmelweis Egyetem rektora,
a Semmelweis Orvostudományi Egyetem
Alapítvány Kuratóriumának elnöke

Szakápolói képzéslehetőségek

Az Ápolásképzési és Szakdolgozói Oktatási Irodától kapott információ szerint előreláthatólag negyven résztvevővel indul szeptemberben a gyermekintenzív terápiás képzés. A oktatást az I. sz. Gyermekgyógyászati Klinikán tartják dr. **Machay Tamás** szakmai vezetésével. Az aneszteziológiai szakasszisztens és intenzív betegellátó szakápoló szakra jelentkezőket a Kútvölgyi Klinikai Tömbben oktatják prof. dr. **Pénzes István** irányításával. Tervezik még az önköltséges pulmonológus-allergológus szakasszisztens (képzési hely: Pulmonológiai Klinika) és műtősegéd (helyszín: Transzplantációs és Sebészeti Klinika) szakok indítását is.

Jogásznovella orvoslásról

A száguldó infúziós állvány című művét olvassa fel dr. **Ónody Magdolna**, a Munkaügyi Osztály jogásza az „Orvosok a zenében, prózában, képzőművészetben” című programsorozat soros estjén, szeptember 29-én az Orosz Kulturális Központ színháztermében (Budapest VI., Andrássy út 120.). A 18 óraor kezdődő előadásra – mely még különféle zenéi, valamint vizuális élményt is kínál – a belépő 300 forint. Az Orosz Kulturális Központ és a Magyarországi Orvos Muzsikusok Egyesülete által szervezett következő találkozót december 15-én lesz.

Semmelweis Egyetemi Börze

Szeptember 7-én rendezte meg az Instruktör Öntevékeny Csoport Egyesület azt a rendezvényt, amelynek legfőbb célja az egyetemi szervezeti egységek bemutatása az elsőévesek számára. A helyszín az EFK Vas utcai épülete volt. Következő lapszámunkban beszámolót olvashatnak a sikeres, hagyományteremtőnek szánt rendezvényről.

ÁLTALÁNOS ORVOSTUDOMÁNYI KAR

KORLAS-kongresszus

Nyolcvanéves az idén a nemzetközi Fül-orr-gégészeti Kollégiumi Egyesülés (KORLAS). Ebből az alkalomból Moszkvában ünnepi kongresszust tartottak augusztus 27-től 31-ig. Az eseményen részt vett prof. **Répássy Gábor**, a Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika igazgatója. A professzor úr a kongresszuson a cochlális implantáció navigációs eljárásról mutatott be tudományos poszttert.

AAEU tagság

Dr. **Romics Imrét** az AAEU (Association of Academic European Urologists) tagjai közé választották. Az Európai Urológus Társaság 8500 tagot számlál, az említett akadémiának – most már Romics professzorral együtt – 65 tagja van.

Svédországi adomány

Egy svéd kapcsolatnak köszönhetően 6 új betegszállító tolokocsit kapott ajándékba július végén a KÚT. Tavaly ugyancsak Svédországból 16 tolokocsi érkezett a gyógyító intézménybe. Az idei adományhoz alkatrész-utánpótlást is kaptak, így bármikor ki tudják javítani ezeket a nélkülözhetetlen betegszállító kocsikat.

Korszerű medikusöltöző

Az elmúlt évek hagyományaihoz híven az idei tanév kezdetekor ismét újítottak a Kútvölgyi Klinikai Tömbben. Ezúttal egy korszerű öltöző-helyiséget adnak át szeptemberben a medikusoknak, ahol kényelmesen elférnek a gyakorlatra érkező hallgatók holmijai és tisztálkodásra is van lehetőség.

Több parkolóhely

Mi legyen inkább: park, vagy parkolóhely? Ez a kérdés időről-időre foglalkoztatja a belső klinikákban dolgozókat. Eddig az egyetem ötven parkolóhelyet bérelt számukra a Kisfaludy utcában. De tavaly ősz óta kiderült, ennyi nem elegendő, így hát dönteni kellett. A „kevesebb autó, több zöldfelület” javaslat győzött, ezért dr. **Iványi Vilmos** gazdasági főigazgató intézkedésére ezentúl harminccal több kocsit fogad a Corvin mozi melletti őrzött parkoló, tulajdonosaik pedig „példamutatásul” vállalják a pár percnyi sétát munkahelyükre. De nem csak parkosításra lesz lehetőség a belső klinikákon, hanem – az augusztusban kiírt közbeszerzési pályázat eredményeként – rövidesen vagyonvédelmi szakemberekből és helyismerettel rendelkező portásokból, recepcióskökből álló egyetemes biztonsági szolgálat gondoskodik majd az őrzés-védelemről.

56-os ünnepség

Október 19-én lesz az 56-os forradalom 50. évfordulójának egyetemi ünnepsége. A megemlékezésre koradélután kerül sor a NET-ben. Minden hallgatót és dolgozót szeretettel vár a Marketing és Kommunikációs Igazgatóság!

Továbbképzés üzemorvosoknak

Az új foglalkozási eredetű megbetegedésekről, illetve mentálhigiéne, munkahelyi stressz, prevenció témakörében szervez előadásokat a Munka- és Környezetegészségtani Tanszék október és november végén. A tanfolyamok – amelyek kötelezően választható továbbképzések üzemorvosok, illetve foglalkozás- orvostan szakorvosok számára – írásbeli tesztvizsgálattal zárulnak, és sikeres vizsga esetén 10 kreditpont szerezhető.

International Workshop

Adrenergic Transmission: from Benchside to Bedside

(Medicinal chemistry, molecular pharmacology, adrenoceptor types and subtypes, cardiovascular, gastrointestinal, urogenital systems, CNS)
October 6-7, 2006, Visegrad, Thermal Hotel
Under the auspices of Szentágotthai János Knowledge Center, Semmelweis University, Experimental Section of Hungarian Experimental and Clinical Pharmacology Society
Organizers: **K. Gyires, P. Mátyus, B. Sperlagh**
Information: e-mail: gyirkla@pharma.sote.hu, peter.matyus@szerves.sote.hu, sperlagh@koki.hu
website: <http://www.koki.hu/workshop2006>

EGÉSZSÉGÜGYI FŐISKOLAI KAR

Finn hallgatók

A Seinajoki Polytechnic, School of Health Care and Social Work felsőoktatási intézmény 40 oktatója érkezett augusztus 17-én az EFK-ra, hogy megismerkedjen az itteni képzési rendszerrel, tájékozódjék a magyar egészségügyi felsőoktatásról, illetve egészségügyünk helyzetéről. **Pop Marcell** adjunktus, az Ápolási Csoport vezetője kétórás megbeszélésen ismertette az említett témákat, majd másnap a Nyíró Gyula kórházba kalauzolta el a vendégeket.

GYÓGYSZERÉSZTUDOMÁNYI KAR

Nemzetközi workshop

Az MTA Székházában, október 19-20. között kerül megrendezésre az **International Regulatory Workshop on Bioequivalence and Dissolution** konferencia számos nemzetközi és hazai szakmai szervezet rendezésében, egyetemünk támogatásával. Az előadások felölelik a különböző típusú bioekvivalencia, biohasznosíthatósági, étel-interakciós, biosimilarity, kioldódási, bioanalitikai, vizsgálatok követelményeit és nemzetközi előírásait. A rendezvény orvosok és gyógyszerészek részére továbbképzésként akkreditált (25 pont). További információ: www.bew.sote.hu; www.sote.hu honlapokon és prof. **Klebovich Imre** társelnöknél (Gyógyszerészeti Intézet, tel: 217-0914).

TESTNEVELÉSI ÉS SPORTTUDOMÁNYI KAR

ECSS konferencia

Lausanne-ban rendezték meg július 5. és 9. között az Európai Sporttudományi Társaság (ECSS) konferenciáját, amelyre a TF – a Magyar Sporttudományi Társaság közreműködésével – különbuszt indított az intézményt képviselő oktatókkal, hallgatókkal. A delegáció tagjai voltak: **Barna Tibor, Bognár József, Demeter Andrea, Finciczki Ágnes, Hamar Pál, Huszár Ágnes, Istvánfi Csaba, Kalbli Katalin, Keresztes Katalin, Kneffel Szuzsanna, Koltai Erika, Kovács Katalin, Laczkó József, Lénárt Ágota, Murányi Eleonóra, Nagyreti László, Németh Hajnalka, Rácz Katalin, Rácz Levente, Radák Zsolt, Révész László, Silye Gabriella, Szabó Zsófia, Takács Bence, Tihanyi József, Toldy Anna és Varga Istváné.** A konferencián két TF-es oktató kiemelt szerepet vállalt: dr. **Radák Zsolt** dékánhelyettes a Biokémiai és molekuláris biológiai, dr. **Tihanyi József** tanácskezelő pedig a Biomechanikai szekciójában elnökeként tevékenykedett.

TF Gólyatábor

Várgesztes adott otthont augusztus 19. és 23. között a TF Gólyatáborának. Az eseményen 104 újdonsült hallgató vett részt, nappalisok és levelezősök egyaránt. A programok között szerepelt éjszakai akadályverseny, számháború, egész napos túra a Vértesben, bográcskozás, gólyaavató, valamint esténként zenés-táncos mulatság. A táborban az egyetemet képviselte, tájékoztatót tartott és választott a felvetődött kérdésekre dr. **Nyerges Mihály** dékán, dr. **Kovács Etele** dékánhelyettes, dr. **Reigl Mariann**, a Tanulmányi Osztály vezetője és **Jakabházy László** tanár úr. Hasznos információkkal látta el a hallgatókat a HÖÖK, a FÉK és a HÖK is, amely részletes beszámolót készít a Gólyatáborról.

TDK-s felhívás

A 2006/2007-es tanévben rendezendő Országos TDK Konferenciára (mely 2007. április 11-12-én lesz Egerben) még ebben az évben, december 1-ig kell jelentkezni. Ezért a Házi TDK megméretést is korán kell megtartaniuk a TF-eseknek. Az esemény tervezett időpontja: november 16., amelyre október végéig nevezhetnek be az érdeklődők. A felhívást és a részvételi feltételeket a: http://mail.hupe.hu/pipermail/hirek-l/attachments/20060613/27c0da0b/ISO-8859-2QC1ltaE1nos_rE9szvE9teli_feltE9telek2Edoc.dot, és a <http://mail.hupe.hu/pipermail/hirek-l/attachments/20060613/27c0da0b/ISO-8859-2QelsF5felhEDvE1s2Edoc.dot> helyeken olvashatják

Tudományos fotópályázat

A Novartis Hungária Kft. fotópályázatot hirdet Látványos Tudomány címmel, amelynek célja, hogy a kutatás, oktatás és gyógyítás szolgálatában készült felvételek életben tartsák a párbeszédet a tudományos élet jövőjéről. Az Egyesült Királyságban már hét éve tart ez a gyógyszergyártás és az angol Daily Telegraph által életre hívott kezdeményezés, a 2004-ben díjnyertes műveket a magyar közönség is láthatta tavaly a Művészetek Palotájában. E sikeres bemutatkozása után hirdette meg a kft. Magyarországon is a fotópályá-

zatot, amelyre biológiai kutatók, kutatóorvosok, orvosi és egészségügyi szakdolgozók, orvostanhallgatók és biológus-hallgatók, illetve fotósok és grafikusok munkáit várják. A nyertes fotókat, valamint a nemzetközi pályázatból összeállított vándorkiállítást szintén a Művészetek Palotájában mutatják majd be november 13. és december 3. között. A pályázati feltételekkel kapcsolatos információk kérhetők a (06 1) 270 2822-es telefonszámon vagy a latvanystudomany@vmkomm.hu e-mail címen, illetve megtalálható a www.latvanystudomany.hu, a www.novartis.hu, a www.weborvos.hu és a www.webdoki.hu weboldalakon. A „Látványos Tudomány” jelíggel ellátott pályázatok szeptember 30-ig küldhetők be a VM. Kommunikációs Tanácsadó Irodába (1136 Budapest, Pannónia u. 4.) A díjazottakat mindhárom meghirdetett kategóriában 250 000, 150 000 és 100 000 forinttal jutalmazták, a legkiválóbb műveket megjelentetik a médiában is.

Májusi klubzáró

Egyetemünk Baráti Köre tavaszi klubnap-sorozatának záróakordjaként, május végén a II. sz. Gyermekgyógyászati Klinika tantermében tartotta összejövetelét. Oka volt ennek. Ott emlékeztek meg dr. **Kerpel-Fronius Ödön** gyermekgyógyász professzor születésének 100. évfordulójáról.

Az összejövetelt dr. **Monos Emil** professor emeritus, a kör elnöke nyitotta meg. Ezután rektor úr, dr. **Tulassay Tivadar** egyetemi tanár idézett fel emlékeket Kerpel-Fronius professzor-ról, majd dr. **Fekete György** professzor, a klinika igazgatója méltatta saját emlékei alapján a nagy elődöt. Végezetül pedig egy öttételes, igen hangulatos portréfilm idézte fel Kerpel-Fronius professzor alakját, egyéniségét.

A klubnap második felében a kör kedves vendége, a külhonban élő 82 éves dr. prof. emer. **Robert László** akadémikus tartott lendületes nagy sikerű tudományos előadást „Az őregedés celluláris és molekuláris mechanizmusai: a **Verzár Frigyes** által javasolt epigenetikus – poszttranszlacionális változások jelentősége” címmel.

kondor-

Meghívó Baráti Kör-estre

Program:

„Högyes Endre élete és kora”

Rövid megemlékezés halálának 100. évfordulóján. Előadó: prof. dr. **Szollár Lajos**, a Magyar Élettani Társaság elnöke

„A pénz világa, pénzünk jövője

Előadó: Dr. **Hardy Ilona**, az Aranykor Nyugdíj- és Egészségpénztár Ellenőrző Bizottságának elnöke, az MNB Monetáris Tanácsának tagja

Időpont: **szeptember 27., szerda 17 óra**

Helyszín: II. sz. Gyermekgyógyászati Klinika tanterme (1094 Budapest, Tűzoltó u. 7-9. – bejárat az Angyal u. felől)

Szeretettel várjuk Önt!

Kérjük, szíveskedjék értesíteni barátait és munkatársait is!

A program előtt fél órával büfével várjuk a résztvevőket

Prof. emer. dr. Monos Emil, a Baráti Kör elnöke
Dr. Turóczy Gergely, a Baráti Kör titkára

Rend és biztonság a KKT-ben

Korszerű, ellenőrzött beléptető rendszert adtak át augusztus 7-én a Külső Klinikai Tömbben. Azóta folyamatosan bővítik a parkolóhelyek számát. A tervek szerint jövő tavaszra megvalósul az egységes biztonsági szolgálat a telepen.

Megváltozott látvány és rend fogadja a Külső Klinikai Tömb X-es kapuján betérőket. Jobbról, az egyetemi, a magyar és az uniós zászló szomszédságában elhelyezett táblán az érkezőket üdvözlő felirat köszönti mindhárom oktatási nyelven, a távozókat pedig egy görög mondás: „A beteg jóllelte a legfőbb törvény” búcsúztatja. Ez a figyelmesség is a Biztonságtechnikai Főosztályt dicséri, melynek munkatársai a Karbantartó Üzemmel, a parkfenntartással, az Informatikai Központtal és külső cégekkel közösen több hónapja dolgoztak azon, hogy gyógyulóknak és gyógyítóknak kulturáltabb, komfortosabb, s főleg biztonságosabb környezetet teremtsenek. Legfőbb céljuk volt, hogy véget vessenek az össze-vissza parkoló, forgalmat akadályozó, sokszor gazdátlan gépkocsik okozta káosznak, és félelem nélkül lehessen átmenni akár éjszakai is az egyik épületből a másikba. Hiszen jóformán már csak ez a telep volt az egyetlen a körzetben, ami kiesett a térfelügyelő kamerák látóköréből, s ennek nemkívánatos következményeit az ittenieknek kellett elviselniük. Lassan két éve már annak, hogy a klinikák vezetői kérték dr. **Tulassay Tivadar** rektor urat: segítsen az áldatlan állapotok felszámolásában. Idén februárban aztán végleges döntés született a részletekről. Az összefogás első eredményeként megvalósult beléptető rendszert és a 340 parkolóhely kialakítását az augusztus 7-i kis ünnepségen köszönte meg a közreműködőknek dr. **Ivány Vilmos** gazdasági főigazgató.

■ Az új bejáratú sorompó

Mentesítő kapu

Az azóta eltelt hetekben vélhetően megszokták már az autóval közlekedők, hogy be- és kihajtáskor sorompók állják útjukat. A látogatásra vagy kezelésre érkezők, illetve a beteget szállító hozzátartozók kocsijait a biztonsági őrk a bejáratától balra terelik, hol 16 parkolóhelyen (plusz kettő a mozgáskorlátozottaknak) várakozhatnak, egy órásszáig ingyenesen. Utána már fizetni kell, minden megkezdett óráért 300 forintot. A bevétel, egy későbbi döntés alapján vagy az egyetemi kasszába, vagy gyógyítást támogató alapítványhoz kerül. A gépkocsit használó dolgozók személyre szóló belépőkártyájukkal nyithatják a kapuval szemben lévő átengedő sorompót, s máris hajthatnak tovább a kiszélesített úton kijelölt parkolóhelyekre, és hasonlóképpen távozhatnak a telepről. A számítógép névvel, rendszámmal és időponttal rögzíti a műveletet. Akiknek nincs

kártyájuk – szállítók, szolgáltatók, meghívott vendégek –, azokat listán tartja számon a komputer, s ugyancsak meghatározott helyen parkolhatnak.

A régi, rogyadozó porta még a helyén van – sorsa egyelőre eldöntetlen –, de szerep körét átveszi az időjárást tűrő, „unióskék” konténerporta. Az interneten találtak rá: mintegy 15 négyzetméteres alapterületén elfér a mosdó- és a nagy ablakokkal ellátott irodahelyiség. Innen ellenőrizhető-követhető számítógépen a X-es portánál, valamint annak mentesítésére, a Korányi Sándor utcánál létesített IX-es kapunál zajló gépjárműforgalom is, ahol csúcsidőben, reggel 7-től

■ Ivády Vilmos főigazgató és Major László biztonságtechnikai főosztályvezető

kevesebb a zöldfelület. A következő lépésben a leromlott, már használhatatlan barakképületek lebontásával próbálunk újabb gépkocsi-tárolási lehetőségekhez jutni. Mindemellett szeretnénk növelni az őrző-védő feladatok hatékonyságát is. Ennek érdekében össze közbeszerzési pályázatot hirdetünk. S, ha sikerül jól előkészítenünk, akkor jövő márciusra már – a jelenlegi több cég helyett – egy egységes biztonsági szolgálat jön létre, egymással állandó kapcsolatban álló, szűkség esetén azonnal intézkedni tudó járőrökkel. Ezzel lesz teljes a rend és a biztonság a telepen.

-rea-

AMD-ellenes kampány

Bár Magyarországon minden hetedik 50 év feletti ember látása károsult a makula degeneráció miatt, mégis igen kevesen tudnak erről az időskori vakság első számú okaként emlegetett betegségről. Ezért indított a nyáron országos információs kampányt „A tökéletes látásért” címmel a Magyar Vakok és Gyengénlátók Szövetsége, a Nyugdíjasok Budapesti Szövetsége, a Retina Magyarország Egyesület, valamint a Bausch and Lomb – Chauvin Ankerpharm. Az utóbb említett cég júniusban végzett felméréséből kiderül, hogy a válaszadók 82 százaléka még sohasem hallott az időskori makula degenerációról (AMD), annak okairól és megelőzésének lehetőségeiről. De a némi információval rendelkezőknek is csupán a 14 százaléka értesült arról, hogy a szóban forgó betegség akár vaksághoz is vezethet. Ezek az elszomorító számok elgondolkodtatóak, figyelemfelhívók. Kivált azért, mert a felmérésben résztvevők 55 százalékánál korábban már AMD veszélyeztetettségét állapított meg szemész szakorvos.

A hosszabb távra tervezett kampány során a szervezők szakemberek bevonásával igyekeznek gyarapítani a lakosság ismereteit, tudatosítani a prevenció fontosságát. Nyilvános szűrővizsgálatokat rendeznek, tájékoztató filmet készítenek a betegségről, előadásokat tartanak. Ezen kívül alapdíjas infonovolat (06-20-472-8311) létesítettek, hogy telefonon is kérdezhessenek, tanácsot kérhessenek az érdeklődők.

Tó.A.

9-ig behajthatnak, délután 14-től 16 óráig pedig kihajthatnak a mágneskártyával rendelkezők. A rendet ilyenkor itt vigyázó őrnek esőbeálló fabódét telepítettek.

Eltűnt hulladékhalom

Az eddig 7,5 millióba kerülő fejlesztésnek még nincs vége. Komoly fejtörést okoz, hogy miképpen lehet ezen a korántsem XXI. századi adottságú telepen egyaránt növelni a parkolóhelyek számát és a zöldfelületet? Mindkét szempontot egyformán fontosnak tartja a gazdasági főigazgató és dr. **Major László** biztonságtechnikai főosztályvezető, akik így összegezték elképzeléseiket:

– A program részeként felszámoltuk, értékesítettük a telep közepén már vagy 15 éve roszdásodó hulladékokból álló „konténerfalut” – az árából vettük az irodakonténer –, a helyén most virágok nyílnak, gyep zöldell. Szükség van minél több ilyen parkoskára, hogy a látványuktól is gyógyuljanak a betegek. Ugyanakkor megígértük, hogy mindenki megelégedésére megoldjuk a parkolás szabályozásával támadt igényeket, ugyanis a régi, rendezetlen állapotok felszámolása a parkolási lehetőségeket csökkentette. Ezért szeptember folyamán ott alakítunk ki további 70 parkolóhelyet, ahol a törmelékes talajon nem él meg a fű, cserébe az autók mellé bokrokat ültetnek a kertészek, így összességében nem lesz

SGH ülés

Szeptember 27.

Janka Zoltán: Elmezavarok pszichogenomikája

Kálmán János: Dementiák genetikája

Helyszín, időpont: NET, Tanácsterem, 15.00-17.00

SEMMELWEIS SYMPOSIUM

NITRIC OXIDE AND NITROSATIVE STRESS IN THE CARDIOVASCULAR SYSTEM

With patronage & collaboration of the Hungarian
Society of Cardiology

The 2006 Semmelweis Symposium follows a decade-old tradition in presenting cutting-edge lectures to a wide audience in a pathophysiologically and medically relevant area of biomedical research. The current Symposium features many internationally recognized leaders in the field of NO research, including the Nobel Laureate Louis Ignarro who will present the Semmelweis Keynote Lecture. More than half of the invited lecturers are physician-scientists, capable of integrating bedside problems with state-of-art biomedical basic research. These speakers have the rare ability of presenting complex biomedical topics in a way that is appreciated by practicing physicians (cardiologists, diabetologists, surgeons) as well as basic scientists (physiologists, pharmacologists, biochemists). The Symposium offers a rare opportunity to overview the state of the art in the field of NO, with focus on the physiology and pathophysiology and therapy of the cardiovascular system.

Full programme and list of speakers can be accessed online: www.nomeeting2006.com
Participation is free of charge for employees and students of Semmelweis University.
Registration is required online: www.nomeeting2006.com

October 29-31 2006 - Thermal Hotel Helia, Budapest, Hungary

